

śrī gaṇeśāya namaḥ
śrījānakīvallabho vijayate
śrīrāmacaritamānasa
saptama sopāna
(uttarakāṇḍa)

śloka

kekīkaṅṭhābhanīlam suravaravilasadviprapādābjacihnam
śobhāḍhyaṁ pītavastraṁ sarasijanayanaṁ sarvadā suprasannam |
pāṇau nārācāpam kapinikarayutaṁ bandhunā sevyamānaṁ
naumīḍyaṁ jānakīśaṁ raghuvaramaniśaṁ puṣpakārūḍharāmam || 1 ||

kosalendrapadakañjamañjulau komalāvajamaheśavanditau |
jānakīkarasarojalālitau cintakasya manabhṛṅgasaḍginau || 2 ||

kundaindudaragaurasundaram ambikāpatimabhīṣṭasiddhidam |
kāruṅīkakalakañjalocanaṁ naumi śaṅkaramanaṅgamocanam || 3 ||

do. rahā eka dina avadhi kara ati ārata pura loga |
jaham̃ taham̃ socahim̃ nāri nara kṛsa tana rāma biyoga ||
saguna hohim̃ sundara sakala mana prasanna saba kera |
prabhu āgavana janāva janu nagara ramya cahum̃ phera ||
kausalyādi mātu saba mana ananda asa hoi |
āyau prabhu śrī anuja juta kahana cahata aba koi ||
bharata nayana bhujā dacchina pharakata bārahim̃ bāra |
jāni saguna mana haraṣa ati lāge karana bicāra ||
raheu eka dina avadhi adhārā | samujhata mana dukha bhayau apārā ||
kārana kavana nātha nahim̃ āyau | jāni kuṭila kidhauṁ mohi bisarāyau ||
ahaha dhanya lachimana baṛabhāgī | rāma padārabindu anurāgī ||
kapaṭi kuṭila mohi prabhu cīnhā | tāte nātha saṅga nahim̃ līnhā ||
jauṁ karanī samujhai prabhu morī | nahim̃ nistāra kalapa sata korī ||
jana avaguna prabhu māna na kāū | dīna bandhu ati mṛdula subhāū ||
mori jiyam̃ bharosa dṛṛha soī | milihahim̃ rāma saguna subha hoī ||
bītem avadhi rahahi jauṁ prānā | adhama kavana jaga mohi samānā ||

do. rāma biraha sāgara maham̃ bharata magana mana hota |
bipra rūpa dhari pavana suta āi gayau janu pota || 1(ka) ||

baiṭhi dekhi kusāsana jaṭā mukuṭa kṛsa gāta |
rāma rāma raghupati japata stravata nayana jalajāta || 1(kha) ||

dekhata hanūmāna ati haraṣeu | pulaka gāta locana jala baraṣeu ||
mana maham̃ bahuta bhām̃ti sukha mānī | boleu śravana sudhā sama bānī ||
jāsu birahaṃ socahu dina rātī | raṭahu nirantara guna gana pām̃tī ||
raghukula tilaka sujana sukhadātā | āyau kusala deva muni trātā ||
ripu rana jīti sujasa sura gāvata | sītā sahita anuja prabhu āvata ||
sunata bacana bisare saba dūkhā | tṛṣāvanta jimi pāi piyūṣā ||
ko tumha tāta kahāṃ te āe | mohi parama priya bacana sunāe ||
māruta suta mair̃m kapi hanumānā | nāmu mora sunu kṛpānidhānā ||
dīnabandhu raghupati kara kiṅkara | sunata bharata bheṅṅteu uṭhi sādara ||
milata prema nahim̃ hṛdayaṃ samātā | nayana stravata jala pulakita gātā ||
kapi tava darasa sakala dukha bīte | mile āju mohi rāma pirīte ||
bāra bāra bījhi kusalātā | to kahum̃ deum̃ kāha sunu bhrātā ||
ehi sandesa sarisa jaga māhīm̃ | kari bicāra dekheum̃ kachu nāhīm̃ ||
nāhina tāta urina mair̃m tohī | aba prabhu carita sunāvahu mohī ||
taba hanumanta nāi pada māthā | kahe sakala raghupati guna gāthā ||
kahu kapi kabahum̃ kṛpāla gosāim̃ | sumirahim̃ mohi dāsa kī nāim̃ ||

cham̃. nija dāsa jyom̃ raghubaṃsabhūṣana kabahum̃ mama sumirana kar yo |
suni bharata bacana binīta ati kapi pulakita tana carananhi par yo ||
raghubīra nija mukha jāsu guna gana kahata aga jaga nātha jo |
kāhe na hoi binīta parama punīta sadaguna sindhu so ||

do. rāma prāna priya nātha tumha satya bacana mama tāta |
puni puni milata bharata suni haraṣa na hṛdayaṃ samāta || 2(ka) ||

so. bharata carana siru nāi turita gayau kapi rāma pahim̃ |
kahī kusala saba jāi haraṣi caleu prabhu jāna caṛhi || 2(kha) ||

haraṣi bharata kosalapura āe | samācāra saba gurahi sunāe ||
puni mandira maham̃ bāta janāi | āvata nagara kusala raghurāi ||
sunata sakala jananim̃ uṭhi dhāim̃ | kahi prabhu kusala bharata samujhāi ||
samācāra purabāsinha pāe | nara aru nāri haraṣi saba dhāe ||
dadhi durbā rocana phala phulā | nava tulasī dala maṅgala mūlā ||

bhari bhari hema thāra bhāminī | gāvata caliṃ sindhu sindhuragāminī ||
je jaisehiṃ taisehiṃ uṭi dhāvahiṃ | bāla bṛddha kahaṃ saṅga na lāvahiṃ ||
eka ekanha kahaṃ būjhahiṃ bhāi | tumha dekhe dayāla raghurāi ||
avadhapurī prabhu āvata jānī | bhai sakala sobhā kai khānī ||
bahai suhāvana tribidha samīrā | bhai sarajū ati nirmala nīrā ||

do. haraṣita gura parijana anuja bhūsurā bṛnda sameta |
cale bharata mana prema ati sanmukha kṛpāniketa || 3(ka) ||

bahutaka caṛhī aṭārinha nirakhahiṃ gagana bimāna |
dekhi madhura sura haraṣita karahiṃ sumaṅgala gāna || 3(kha) ||

rākā sasi raghupati pura sindhu dekhi haraṣāna |
baṛhayo kolāhala karata janu nāri taraṅga samāna || 3(ga) ||

ihāṃ bhānukula kamala divākara | kapinha dekhāvata nagara manohara ||
sunu kapīsa aṅgada laṅkesā | pāvana purī rucira yaha desā ||
jadyapi saba baikuṅṭha bakhānā | beda purāna bidita jagu jānā ||
avadhapurī sama priya nahim soū | yaha prasaṅga jānai kou koū ||
janmabhūmi mama purī suhāvani | uttara diṣi baha sarajū pāvani ||
jā majjana te binahiṃ prayāsā | mama samīpa nara pāvahiṃ bāsā ||
ati priya mohi ihāṃ ke bāsī | mama dhāmadā purī sukha rāsī ||
haraṣe saba kapi suni prabhu bānī | dhanya avadha jo rāma bakhānī ||

do. āvata dekhi loga saba kṛpāsindhu bhagavāna |
nagara nikaṭa prabhu prereu utareu bhūmi bimāna || 4(ka) ||

utari kaheu prabhu puṣpakahi tumha kubera pahim jāhu |
prerita rāma caleu so haraṣu birahu ati tāhu || 4(kha) ||

āe bharata saṅga saba logā | kṛsa tana śrīraghubīra biyogā ||
bāmadeva basiṣṭha munināyaka | dekhe prabhu mahi dhari dhanu sāyaka ||
dhāi dhare gura carana saroraha | anuja sahita ati pulaka tanoraha ||
bheṅṭi kusala būjhī munirāyā | hamareṃ kusala tumhārihiṃ dāyā ||
sakala dvijanha mili nāyau māthā | dharma dhurandhara raghukulanāthā ||
gahe bharata puni prabhu pada paṅkaja | namata jinhahi sura muni saṅkara aja ||
pare bhūmi nahim uṭhata uṭhāe | bara kari kṛpāsindhu ura lāe ||

syāmala gāta roma bhae ṭhārhe | nava rājīva nayana jala bārhe ||

chaṁ. rājīva locana stravata jala tana lalita pulakāvali banī |
ati prema hṛdayaṁ lagāi anujahi mile prabhu tribhuana dhanī ||
prabhu milata anujahi soha mo pahim jāti nahim upamā kahī |
janu prema aru siṅgāra tanu dhari mile bara suṣamā lahī || 1 ||

būjhata kṛpānidhi kusala bharatahi bacana begi na āvaī |
sunu sivā so sukha bacana mana te bhinna jāna jo pāvāī ||
aba kusala kausalanātha ārata jāni jana darasana diyo |
būṛata biraha bārīsa kṛpānidhāna mohi kara gahi liyo || 2 ||

do. puni prabhu haraṣi satruhana bheṅṭe hṛdayaṁ lagāi |
lachimana bharata mile taba parama prema dou bhāi || 5 ||

bharatānuja lachimana puni bheṅṭe | dusaha biraha sambhava dukha meṭe ||
sītā carana bharata siru nāvā | anuja sameta parama sukha pāvā ||
prabhu biloki haraṣe purabāsī | janita biyoga bipati saba nāsī ||
premātura saba loga nihārī | kautuka kīnha kṛpāla kharārī ||
amita rūpa pragaṭe tehi kālā | jathājoga mile sabahi kṛpāla ||
kṛpādṛṣṭi raghubīra bilokī | kie sakala nara nāri bisokī ||
chana mahim sabahi mile bhagavānā | umā marama yaha kāhuṁ na jānā ||
ehi bidhi sabahi sukhī kari rāmā | āgem cale sila guna dhāmā ||
kausalyādi mātu saba dhāi | nirakhi baccha janu dhenu lavāī ||

chaṁ. janu dhenu bālaka baccha taji gṛhaṁ carana bana parabasa gaīm |
dina anta pura rukha stravata thana huṅkāra kari dhāvata bhāi ||
ati prema saba mātu bheṭim bacana mṛdu bahubidhi kahe |
gai biṣama biyoga bhava tinha haraṣa sukha aganita lahe ||

do. bheṭeu tanaya sumitrāṁ rāma carana rati jāni |
rāmahi milata kaikei hṛdayaṁ bahuta sakucāni || 6(ka) ||

lachimana saba mātanha mili haraṣe āsiṣa pāi |
kaikei kahaṁ puni puni mile mana kara chobhu na jāi || 6 ||

sāsunha sabani milī baidehī | carananhi lāgi haraṣu ati tehī ||

dehim asīsa bījhi kusalātā | hoi acala tumhāra ahivātā ||
saba raghupati mukha kamala bilokahim | maṅgala jāni nayana jala rokahim ||
kanaka thāra āratī utārahim | bāra bāra prabhu gāta nihārahim ||
nānā bhāṁti nichāvāri karahim | paramānanda haraṣa ura bharahim ||
kausalyā puni puni raghubīrahi | citavati kṛpāsindhu ranadhīrahi ||
hṛdayaṁ bicāratī bārahim bārā | kavana bhāṁti laṅkāpati mārā ||
ati sukumāra jugala mere bāre | nīcara subhaṭa mahābala bhāre ||

do. lachimana aru sītā sahita prabhuhi bilokati mātul
paramānanda magana mana puni puni pulakita gātu || 7 ||

laṅkāpati kapīsa nala nīlā | jānavanta aṅgada subhasīlā ||
hanumadādi saba bānara bīrā | dhare manohara manuḷa sarīrā ||
bharata saneha sila brata nemā | sādara saba baranahim ati premā ||
dekhi nagarabāsīnha kai rītī | sakala sarāhahi prabhu pada prītī ||
puni raghupati saba sakhā bolāe | muni pada lāgahu sakala sikhāe ||
gura basiṣṭa kulapūjya hamāre | inha kī kṛpāṁ danuḷa rana māre ||
e saba sakhā sunahu muni mere | bhae samara sāgara kahaṁ bere ||
mama hita lāgi janma inha hāre | bharatahu te mohi adhika piāre ||
suni prabhu bacana magana saba bhae | nīmīṣa nīmīṣa upajata sukha nae ||

do. kausalyā ke carananhi puni tinha nāyau mātha ||
āsiṣa dīnhe haraṣi tumha priya mama jimi raghunātha || 8(ka) ||

sumana bṛṣṭi nabha saṅkula bhavana cale sukhakanda |
caṛhī aṭārinha dekhahim nagara nāri nara bṛnda || 8(kha) ||

kañcana kalasa bicitra saṁvāre | sabahim dhare saji nija nija dvāre ||
bandanavāra patākā ketū | sabanhi banāe maṅgala hetū ||
bīthim sakala sugandha siñcāi | gajamani raci bahu cauka purāi ||
nānā bhāṁti sumaṅgala sāje | haraṣi nagara nisāna bahu bāje ||
jaham tahaṁ nāri nichāvāra karahim | dehim asīsa haraṣa ura bharahim ||
kañcana thāra āratī nānā | jubatī sajem karahim subha gānā ||
karahim āratī āratihara kem | raghukula kamala bipina dinakara kem ||
pura sobhā sampati kalyānā | nigama seṣa sārādā bakhānā ||
teu yaha carita dekhi ṭhagi rahahim | umā tāsū guna nara kimi kahahim ||

do. nāri kumudinīm avadha sara raghupati biraha dinesa |
asta bhaeṁ bigasata bhaīm nirakhi rāma rākesa || 9(ka) ||

hohim saguna subha bibidha bidhi bājahim gagana nisāna |
pura nara nāri sanātha kari bhavana cale bhagavāna || 9(kha) ||

prabhu jāni kaikei lajāni | prathama tāsū gṛha gae bhavāni ||
tāhi prabodhi bahuta sukha dīnhā | puni nija bhavana gavana hari kīnhā ||
kṛpāsindhu jaba mandira gae | pura nara nāri sukhī saba bhae ||
gura basiṣṭa dvija lie bulāi | āju sugharī sudina samudāi ||
saba dvija dehu haraṣi anusāsana | rāmacandra baiṭhahim siṅghāsana ||
muni basiṣṭa ke bacana suhāe | sunata sakala bipranha ati bhāe ||
kahahim bacana mṛdu bipra anekā | jaga abhirāma rāma abhiṣekā ||
aba munibara bilamba nahim kije | mahārāja kahaṁ tilaka karijai ||

do. taba muni kaheu sumantra sana sunata caleu haraṣai |
ratha aneka bahu bāji gaja turata saṁvāre jāi || 10(ka) ||

jahaṁ tahaṁ dhāvana paṭhai puni maṅgala drabya magāi |
haraṣa sameta basiṣṭa pada puni siru nāyau āi || 10(kha) ||

navānhapārāyaṇa āṭhavāṁ viśrāma
avadhapurī ati rucira banāi | devanha sumana bṛṣṭi jhari lāi ||
rāma kahā sevakanha bulāi | prathama sakhanha anhavāvahu jāi ||
sunata bacana jahaṁ tahaṁ jana dhāe | sugrīvādi turata anhavāe ||
puni karunānidhi bharatu haṁkāre | nija kara rāma jaṭā niruāre ||
anhavāe prabhu tīniu bhāi | bhagata bachala kṛpāla raghurāi ||
bharata bhāgya prabhu komalatāi | seṣa koṭi sata sakahim na gāi ||
puni nija jaṭā rāma bibarāe | gura anusāsana māgi nahāe ||
kari majjana prabhu bhūṣana sāje | aṅga anaṅga dekhi sata lāje ||

do. sāsunha sādara jānakihi majjana turata karāi |
dibya basana bara bhūṣana aṅga aṅga saje banāi || 11(ka) ||

rāma bāma disī sobhati ramā rūpa guna khāni |
dekhi mātu saba haraṣim janma suphala nija jāni || 11(kha) ||

sunu khagesa tehi avasara brahmā siva muni bṛnda |
caṛhi bimāna āe saba sura dekhana sukhakanda || 11(ga) ||

prabhu biloki muni mana anurāgā | turata dibya siṅghāsana māgā ||
rabi sama teja so barani na jāi | baiṭhe rāma dvijanha siru nāi ||
janakasutā sameta raghurāi | pekhi praharaṣe muni samudāi ||
beda mantra taba dvijanha ucāre | nabha sura muni jaya jayati pukāre ||
prathama tilaka basiṣṭa muni kīnhā | puni saba bipranha āyasu dīnhā ||
suta biloki haraṣīm mahatārī | bāra bāra āratī utārī ||
bipranha dāna bibidha bidhi dīnhe | jācaka sakala ajācaka kīnhe ||
siṅghāsana para tribhuana sāi | dekhi suranha dundubhīm bajāim ||

chaṁ. nabha dundubhīm bājahim bipula gandharba kinnara gāvahim |
nācahim apacharā bṛnda paramānanda sura muni pāvahim ||
bharatādi anuja bibhīṣanāṅgada hanumadādi sameta tel |
gahem chatra cāmara byajana dhanu asi carma sakti birājate || 1 ||

śrī sahita dinakara baṁsa būṣana kāma bahu chabi sohaī |
nava ambudhara bara gāta ambara pīta sura mana mohaī ||
mukuṭāṅgadādi bicitra bhūṣana aṅga aṅganhi prati saje |
ambhoja nayana bisāla ura bhujja dhanya nara nirakhanti je || 2 ||

do. vaha sobhā samāja sukha kahata na banai khagesa |
baranahim sārada seṣa śruti so rasa jāna mahesa || 12(ka) ||

bhinna bhinna astuti kari gae sura nija nija dhāma |
bandī beṣa beda taba āe jaham śrīrāma || 12(kha) ||

prabhu sarbagya kīnha ati ādara kṛpānidhāna |
lakheu na kāhūṁ marama kachu lage karana guna gāna || 12(ga) ||

chaṁ. jaya saguna nirguna rūpa anūpa bhūpa siromane |
dasakandharādi pracaṇḍa nisicara prabala khala bhujja bala hane ||
avatāra nara saṁsāra bhāra bibhañji dārūna dukha dahe |
jaya pranatapāla dayāla prabhu sañjukta sakti namāmahe || 1 ||

tava biṣama māyā basa surāsura nāga nara aga jaga hare |

bhava pantha bhramata amita divasa nisi kāla karma gunani bhare ||
je nātha kari karunā biloke tribidhi dukha te nirbahe |
bhava kheda chedana daccha hama kahum̃ raccha rāma namāmahe || 2 ||

je gyāna māna bimatta tava bhava harani bhakti na ādarī |
te pāi sura durlabha padādapi parata hama dekhata harī ||
bisvāsa kari saba āsa parihari dāsa tava je hoi rahe |
japi nāma tava binu śrama tarahim̃ bhava nātha so samarāmahe || 3 ||

je carana siva aja pūjya raja subha parasi munipatinī tarī |
nakha nirgatā muni banditā treloka pāvani surasarī ||
dhvaja kulisa aṅkusa kañja juta bana phirata kaṅṭaka kina lahe |
pada kañja dvanda mukunda rāma ramesa nitya bhajāmahe || 4 ||

abyaktamūlamanādi taru tvaca cāri nigamāgama bhane |
ṣaṭa kandha sākḥā pañca bīsa aneka parna sumana ghane ||
phala jugala bidhi kaṭu madhura beli akeli jehi āśrita rahe |
pallavata phūlata navala nita saṁsāra biṭapa namāmahe || 5 ||

je brahma ajamadvaitamanubhavagamyā manapara dhyāvahim̃ |
te kahahum̃ jānahum̃ nātha hama tava saguna jasa nita gāvahim̃ ||
karunāyatana prabhu sadagunākara deva yaha bara māgahim̃ |
mana bacana karma bikāra taji tava carana hama anurāgahim̃ || 6 ||

do. saba ke dekhata bedanha binatī kīnhi udāra |
antardhāna bhae puni gae brahma āgāra || 13(ka) ||

bainateya sunu sambhu taba āe jaham̃ raghubīra |
binaya karata gadagada girā pūrīta pulaka sarīra || 13(kha) ||

chaṁ. jaya rāma ramāramanam̃ samanām̃ | bhava tāpa bhayākula pāhi janām̃ ||
avadhesa suresa ramesa bibho | saranāgata māgata pāhi prabho || 1 ||

dasasīsa bināsana bīsa bhujā | kṛta dūri mahā mahi bhūri rujā ||
rajanīcara bṛnda pataṅga rahe | sara pāvaka teja pracaṅḍa dahe || 2 ||

mahi maṅḍala maṅḍana cārutarām̃ | dhr̥ta sāyaka cāpa niṣaṅga barām̃ ||

mada moha mahā mamatā rajanī | tama puñja divākara teja anī || 3 ||

manajāta kirāta nipāta kiel | mṛga loga kubhoga sarena hie ||
hati nātha anāthani pāhi hare | biṣayā bana pāvaṁra bhūli pare || 4 ||

bahu roga biyoganhi loga hae | bhavadaṅghri nirādara ke phala e ||
bhava sindhu agādha pare nara tel | pada pañkaja prema na je karate || 5 ||

ati dīna malīna dukhī nitahīm | jinha ke pada pañkaja prīti nahīm ||
avalamba bhavanta kathā jinha ke || priya santa ananta sadā tinha kem || 6 ||

nahīm rāga na lobha na māna madā || tinha kem sama baibhava vā bipadā ||
ehi te tava sevaka hota mudā | muni tyāgata joga bharosa sadā || 7 ||

kari prema nirantara nema lieṁ | pada pañkaja sevata suddha hieṁ ||
sama māni nirādara ādarahī | saba santa sukhī bicaranti mahī || 8 ||

muni mānasa pañkaja bhṛṅga bhaje | raghubīra mahā ranadhīra aje ||
tava nāma japāmi namāmi harī | bhava roga mahāgada māna arī || 9 ||

guna sila kṛpā paramāyatanaṁ | pranamāmi nirantara śrīramanaṁ ||
raghunanda nikandaya dvandvaghanam | mahipāla bilokaya dīna janam || 10 ||

do. bāra bāra bara māgauṁ haraṣi dehu śrīraṅga |
pada saroja anapāyanī bhagati sadā satasaṅga || 14(ka) ||

barani umāpati rāma guna haraṣi gae kailāsa |
taba prabhu kapinha divāe saba bidhi sukhaprada bāsa || 14(kha) ||

sunu khagapati yaha kathā pāvanī | tribidha tāpa bhava bhaya dāvanī ||
mahārāja kara subha abhiṣekā | sunata lahahīm nara birati bibekā ||
je sakāma nara sunahīm je gāvahīm | sukha sampati nānā bidhi pāvahīm ||
sura durlabha sukha kari jaga māhīm | antakāla raghupati pura jāhīm ||
sunahīm bimukta birata aru biṣai | lahahīm bhagati gati sampati nāi ||
khagapati rāma kathā maiṁ baranī | svamati bilāsa trāsa dukha haranī ||
birati bibeka bhagati dṛṛha karanī | moha nadī kahaṁ sundara taranī ||

nita nava maṅgala kausalapurī | haraṣita rahahim loga saba kurī ||
nita nai prīti rāma pada paṅkaja | sabakem jinhahi namata siva muni aja ||
maṅgana bahu prakāra pahirāe | dvijanha dāna nānā bidhi pāe ||

do. brahmānanda magana kapi saba kem prabhu pada prīti |
jāta na jāne divasa tinha gae māsa ṣaṭa bīti || 15 ||

bisare gṛha sapanehum̃ sudhi nāhīm | jimi paradroha santa mana māhī ||
taba raghupati saba sakhā bolāe | āi sabanhi sādara siru nāe ||
parama prīti samīpa baiṭhāre | bhagata sukhada mṛdu bacana ucāre ||
tumha ati kīnha mori sevakāi | mukha para kehi bidhi karauṁ baṛāi ||
tāte mohi tumha ati priya lāge | mama hita lāgi bhavana sukha tyāge ||
anuja rāja sampati baidehī | deha geha parivāra sanehī ||
saba mama priya nahim̃ tumhahi samānā | mṛṣā na kahauṁ mora yaha bānā ||
saba ke priya sevaka yaha nīti | morem adhika dāsa para prīti ||

do. aba gṛha jāhu sakhā saba bhajehu mohi dṛṣṭha nema |
sadā sarbagata sarbahita jāni karehu ati prema || 16 ||

sunī prabhu bacana magana saba bhae | ko hama kahāṁ bisari tana gae ||
ekaṭaka rahe jori kara āge | sakahim̃ na kachu kahi ati anurāge ||
parama prema tinha kara prabhu dekhā | kahā bibidha bidhi gyāna biseṣā ||
prabhu sanmukha kachu kahana na pārahim̃ | puni puni carana saroja nihārahim̃
||
taba prabhu bhūṣana basana magāe | nānā raṅga anūpa suhāe ||
sugrīvahi prathamahim̃ pahirāe | basana bharata nija hātha banāe ||
prabhu prerita lachimana pahirāe | laṅkāpati raghupati mana bhāe ||
aṅgada baiṭha rahā nahim̃ ḍolā | prīti dekhi prabhu tāhi na bolā ||

do. jānavanta nīlādi saba pahirāe raghunātha |
hiyaṁ dhari rāma rūpa saba cale nāi pada mātha || 17(ka) ||

taba aṅgada uṭhi nāi siru sajala nayana kara jori |
ati binīta boleu bacana manahum̃ prema rasa bori || 17(kha) ||

sunu sarbagya kṛpā sukha sindho | dīna dayākara ārata bandho ||
maratī bera nātha mohi bālī | gayau tumhārehi koñchem̃ ghālī ||

asarana sarana biradu sambhārī | mohi jani tajahu bhagata hitakārī ||
moreṃ tumha prabhu gura pitu mātā | jāuṃ kahāṃ taji pada jalajātā ||
tumhahi bicāri kahahu naranāhā | prabhu taji bhavana kāja mama kāhā ||
bālaka gyāna buddhi bala hīnā | rākhahu sarana nātha jana dīnā ||
nīci ṭahala gṛha kai saba karihauṃ | pada paṅkaja biloki bhava tarihauṃ ||
asa kahi carana pareu prabhu pāhī | aba jani nātha kahahu gṛha jāhī ||

do. aṅgada bacana binīta suni raghupati karunā sīmva |
prabhu uṭhāi ura lāyau sajala nayana rājīva || 18(ka) ||

nija ura māla basana mani bālitanaya pahirāi |
bidā kīnhi bhagavāna taba bahu prakāra samujhāi || 18(kha) ||

bharata anuja saumitra sametā | paṭhavana cale bhagata kṛta cetā ||
aṅgada hṛdayaṃ prema nahim thorā | phiri phiri citava rāma kīm orā ||
bāra bāra kara daṇḍa pranāmā | mana asa rahana kahahim mohi rāmā ||
rāma bilokani bolani calanī | sumiri sumiri socata haṃsi milanī ||
prabhu rukha dekhi binaya bahu bhāṣī | caleu hṛdayaṃ pada paṅkaja rākhī ||
atī ādara saba kapi pahuṃcāe | bhāinha sahita bharata puni āe ||
taba sugrīva carana gahi nānā | bhāṃti binaya kīnhe hanumānā ||
dina dasa kari raghupati pada sevā | puni tava carana dekhihauṃ devā ||
punya puñja tumha pavanakumārā | sevahu jāi kṛpā āgārā ||
asa kahi kapi saba cale turantā | aṅgada kahai sunahu hanumantā ||

do. kahehu daṇḍavata prabhu saim tumhahi kahauṃ kara jori |
bāra bāra raghunāyakahi surati karāehu mori || 19(ka) ||

asa kahi caleu bālisuta phiri āyau hanumanta |
tāsu prīti prabhu sana kahi magana bhae bhagavanta || 9(kha) ||

kulisahu cāhi kaṭhora ati komala kusumahu cāhi |
citta khagesa rāma kara samujhi parai kahu kāhi || 19(ga) ||

puni kṛpāla liyo boli niṣādā | dīnhe bhūṣana basana prasādā ||
jāhu bhavana mama sumirana karehū | mana krama bacana dharma anusarehū ||
tumha mama sakhā bharata sama bhrātā | sadā rahehu pura āvata jātā ||
bacana sunata upajā sukha bhārī | pareu carana bhari locana bārī ||

carana nalina ura dhari gr̥ha āvā | prabhu subhāu pariĵananhi sunāvā ||
raghupati carita dekhi purabāsī | puni puni kahahim̃ dhanya sukhārāsī ||
rāma rāja bainṭher̃ trelokā | haraṣita bhae gae saba sokā ||
bayaru na kara kāhū sana koī | rāma pratāpa biṣamatā khoī ||

do. baranāśrama nija nija dharama banirata beda patha logal
calahim̃ sadā pāvahim̃ sukhahi nahim̃ bhaya soka na roga || 20 ||

daihika daivika bhautika tāpā | rāma rāja nahim̃ kāhuhi byāpā ||
saba nara karahim̃ paraspara prīti | calahim̃ svadharmā nirata śruti nīti ||
cāriu carana dharmā jaga māhim̃ | pūri rahā sapanehum̃ agha nāhim̃ ||
rāma bhagati rata nara aru nārī | sakala parama gati ke adhikārī ||
alpamṛtyu nahim̃ kavaniu pīrā | saba sundara saba biruja sarīrā ||
nahim̃ daridra kou dukhī na dīnā | nahim̃ kou abudha na lacchana hīnā ||
saba nirdambha dharmarata punī | nara aru nārī catura saba gunī ||
saba gunagya paṇḍita saba gyānī | saba kṛtagya nahim̃ kapaṭa sayānī ||

do. rāma rāja nabhagesa sunu sacarācara jaga māhim̃ ||
kāla karma subhāva guna kṛta dukha kāhuhi nāhim̃ || 21 ||

bhūmi sapta sāgara mekhalā | eka bhūpa raghupati kosalā ||
bhūana aneka roma prati jāśū | yaha prabhutā kachu bahuta na tāsū ||
so mahimā samujhata prabhu kerī | yaha baranata hīnatā ghanerī ||
sou mahimā khagesa jinha jānī | phirī ehim̃ carita tinhahum̃ rati mānī ||
sou jāne kara phala yaha līlā | kahahim̃ mahā munibara damasīlā ||
rāma rāja kara sukha sampadā | barani na sakai phanīsa sārādā ||
saba udāra saba para upakārī | bipra carana sevaka nara nārī ||
ekanārī brata rata saba jhārī | te mana baca krama pati hitakārī ||

do. daṇḍa jatinha kara bheda jaham̃ nartaka nṛtya samāja |
jītaḥu manahi sunia asa rāmacandra kem̃ rāja || 22 ||

phūlahim̃ pharahim̃ sadā taru kānana | rahahi eka saṁga gaja pañcānana ||
khaga mṛga sahaja bayaru bisarā | sabanhi paraspara prīti baṛhāi ||
kūjahim̃ khaga mṛga nānā bṛndā | abhaya carahim̃ bana karahim̃ anandā ||
sītala surabhi pavana baha mandā | gūñjata ali lai cali makarandā ||
latā biṭapa māger̃ madhu cavahim̃ | manabhāvato dhenu paya stravahim̃ ||

sasi sampanna sadā raha dharanī | tretāṃ bhai kṛtajuga kai karanī ||
pragaṭīm girinha bibidha mani khānī | jagadātamā bhūpa jaga jānī ||
saritā sakala bahahīm bara bārī | sītala amala svāda sukhakārī ||
sāgara nija marajādāṃ rahahīm | ḍārahīm ratna taṭanhi nara lahahīm ||
sarasija saṅkula sakala taṛāgā | ati prasanna dasa disā bibhāgā ||

do. bidhu mahi pūra mayūkhanhi rabi tapa jetanehi kāja |
māgem bārīda dehim jala rāmacandra ke rāja || 23 ||

koṭinha bājimedha prabhu kīnhe | dāna aneka dvijanha kahaṃ dīnhe ||
śruti patha pālaka dharmā dhurandhara | gunātīta aru bhoga purandara ||
pati anukūla sadā raha sītā | sobhā khāni susīla binītā ||
jānati kṛpāsindhu prabhutāi | sevati carana kamala mana lāi ||
jadyapi gṛhaṃ sevaka sevakīnī | bipula sadā sevā bidhi gunī ||
nija kara gṛha paricarajā karaī | rāmacandra āyasu anusarāi ||
jehi bidhi kṛpāsindhu sukha mānai | soi kara śrī sevā bidhi jānai ||
kausalyādi sāsū gṛha māhīm | sevai sabanhi māna mada nāhīm ||
umā ramā brahmādi banditā | jagadambā santatamaninditā ||

do. jāsu kṛpā kaṭacchu sura cāhata citava na soi |
rāma padārabinda rati karati subhāvahi khoi || 24 ||

sevahīm sānakūla saba bhāi | rāma carana rati ati adhikāi ||
prabhu mukha kamala bilokata rahahīm | kabahuṃ kṛpāla hamahi kachu
kahahīm ||
rāma karahīm bhrātanha para prītī | nānā bhāṅti sikhāvahīm nītī ||
haraṣita rahahīm nagara ke logā | karahīm sakala sura durlabha bhogā ||
ahanisi bidhihi manāvata rahahīm | śrīraghubīra carana rati cahahīm ||
dui suta sundara sītāṃ jāe | lava kusa beda purānanha gāe ||
dou bijaī binaī guna mandira | hari pratibimba manahuṃ ati sundara ||
dui dui suta saba bhrātanha kere | bhae rūpa guna sila ghanere ||

do. gyāna girā gotīta aja māyā mana guna pārā |
soi saccidānanda ghana kara nara carita udāra || 25 ||

prātakāla saraū kari majjana | baiṭhahīm sabhāṃ saṅga dvija sajjana ||
beda purāna basiṣṭa bakhānahīm | sunahīm rāma jadyapi saba jānahīm ||

anujanha sañjuta bhojana karahīm| dekhi sakala janānīm sukha bharahīm ||
bharata satruhana donau bhāi| sahita pavanasuta upabana jāi ||
būjhahīm baiṭhi rāma guna gāhā| kaha hanumāna sumati avagāhā ||
sunata bimala guna ati sukha pāvahīm| bahuri bahuri kari binaya kahāvahīm ||
saba kem gr̥ha gr̥ha hohīm purānā| rāmacarita pāvana bidhi nānā ||
nara aru nāri rāma guna gānahīm| karahīm divasa nisi jāta na jānahīm ||

do. avadhapurī bāsinha kara sukha sampadā samāja|
sahasa seṣa nahīm kahi sakahīm jahaṃ nṛpa rāma birāja || 26 ||

nāradādi sanakādi munīsā| darasana lāgi kosalādhīsā ||
dina prati sakala ajodhyā āvahīm| dekhi nagaru birāgu bisarāvahīm ||
jātarūpa mani racita aṭārīm| nānā raṅga rucira gaca ḍhārīm ||
pura cahuṃ pāsa koṭa ati sundara| race kaṃgūrā raṅga raṅga bara ||
nava graha nikara anīka banāi| janu gherī amarāvati āi ||
mahi bahu raṅga racita gaca kāṃcā| jo biloki munibara mana nācā ||
dhavala dhāma ūpara nabha cumbata| kalasa manahuṃ rabi sasi duti nindata ||
bahu mani racita jharokhā bhrājahīm| gr̥ha gr̥ha prati mani dīpa birājahīm ||

chaṃ. mani dīpa rājahīm bhavana bhrājahīm deharīm bidruma racī|
mani khambha bhīti birañci biracī kanaka mani marakata khacī ||
sundara manohara mandirāyata ajira rucira phaṭika race|
prati dvāra dvāra kapāṭa puraṭa banāi bahu bajranhi khace ||

do. cāru citrasālā gr̥ha gr̥ha prati likhe banāi|
rāma carita je nirakha muni te mana lehim corāi || 27 ||

sumana bāṭikā sabahīm lagāi| bibidha bhāṃti kari jatana banāi ||
latā lalita bahu jāti suhāi| phūlahīm sadā baṃsata ki nāi ||
guñjata madhukara mukhara manohara| māruta tribidha sadā baha sundara ||
nānā khaga bālakanhi jiāe| bolata madhura uṛāta suhāe ||
mora haṃsa sārasa pārāvata| bhavanani para sobhā ati pāvata ||
jahaṃ tahaṃ dekhahīm nija parichāhīm| bahu bidhi kūjahīm nṛtya karāhīm ||
suka sārīkā paṛhāvahīm bālaka| kahahu rāma raghupati janapālaka ||
rāja duāra sakala bidhi cārū| bīthīm cauhaṭa rucira bajārū ||

chaṃ. bājāra rucira na banai baranata bastu binu gatha pāie|

jahaṁ bhūpa ramānivāsa tahaṁ kī sampadā kimi gāie ||
baiṭhe bajāja sarāpha banika aneka manahuṁ kubera tel
saba sukhī saba saccarita sundara nāri nara sisu jaraṭha je ||

do. uttara disi sarajū baha nirmala jala gambhīra |
bāṁdhe ghāṭa manohara svalpa paṅka nahim tira || 28 ||

dūri pharāka rucira so ghāṭa | jahaṁ jala piahim bāji gaja ṭhāṭa ||
panighāṭa parama manohara nānā | tahāṁ na puruṣa karahim asnānā ||
rājaghāṭa saba bidhi sundara bara | majjahim tahāṁ barana cāriu nara ||
tira tira devanha ke mandira | cahum̃ disi tinha ke upabana sundara ||
kahum̃ kahum̃ saritā tira udāsī | basahim gyāna rata muni sannyāsī ||
tira tira tulasikā suhāī | bṛnda bṛnda bahu muninha lagāī ||
pura sobhā kachu barani na jāī | bāhera nagara parama rucirāī ||
dekhata purī akhila agha bhāgā | bana upabana bāpikā taṛāgā ||

chaṁ. bāpim̃ taṛāga anūpa kūpa manoharāyata sohahim̃ |
sopāna sundara nira nirmala dekhi sura muni mohahim̃ ||
bahu raṅga kañja aneka khaga kūjahim̃ madhupa guñjārahim̃ |
ārāma ramya pikādi khaga rava janu pathika haṅkārahim̃ ||

do. ramānātha jahaṁ rājā so pura barani ki jāī |
animādika sukha sampadā rahim̃ avadha saba chāī || 29 ||

jahaṁ tahaṁ nara raghupati guna gāvahim̃ | baiṭhi parasapara ihai sikhāvahim̃ ||
bhajahu pranata pratipālaka rāma | sobhā sila rūpa guna dhāmahi ||
jalaja bilocana syāmala gātahi | palaka nayana iva sevaka trātahi ||
dhṛta sara rucira cāpa tūnīrahi | santa kañja bana rabi ranadhīrahi ||
kāla karāla byāla khagarājahi | namata rāma akāma mamatā jahi ||
lobha moha mṛgajūtha kirātahi | manasija kari hari jana sukhadātahi ||
saṁsaya soka nibiṛa tama bhānuhi | danuja gahana ghana dahana kṛsānuhi ||
janakasutā sameta raghubīrahi | kasa na bhajahu bhañjana bhava bhīrahi ||
bahu bāsanā masaka hima rāsīhi | sadā ekarasa aja abināsīhi ||
muni rañjana bhañjana mahi bhārahi | tulasidāsa ke prabhuhi udārahi ||

do. ehi bidhi nagara nāri nara karahim̃ rāma guna gāna |
sānukūla saba para rahahim̃ santata kṛpānidhāna || 30 ||

jaba te rāma pratāpa khagesā | udita bhayau ati prabala dinesā ||
pūri prakāsa raheu tihum̃ lokā | bahutenha sukha bahutana mana sokā ||
jinhahi soka te kahauṃ bakhānī | prathama abidyā nisā nasānī ||
agha ulūka jahauṃ tahāṃ lukāne | kāma krodha kairava sakucāne ||
bibidha karma guna kāla subhāū | e cakora sukha lahahim̃ na kāū ||
matsara māna moha mada corā | inha kara hunara na kavanihum̃ orā ||
dharama taṛāga gyāna bigyānā | e paṅkaja bikase bidhi nānā ||
sukha santoṣa birāga bibekā | bigata soka e koka anekā ||

do. yaha pratāpa rabi jākem ura jaba karai prakāsa |
pachile bāṛhahim̃ prathama je kahe te pāvahim̃ nāsa || 31 ||

bhrātanha sahita rāmu eka bārā | saṅga parama priya pavanakumārā ||
sundara upabana dekhana gae | saba taru kusumita pallava nae ||
jāni samaya sanakādika āe | teja puñja guna sila suhāe ||
brahmānanda sadā layalīnā | dekhata bālaka bahukālīnā ||
rūpa dhareṃ janu cāriu bedā | samadarasī muni bigata bibhedā ||
āsā basana byasana yaha tinhahim̃ | raghupati carita hoi tahāṃ sunahim̃ ||
tahāṃ rahe sanakādi bhavānī | jahauṃ ghaṭasambhava munibara gyānī ||
rāma kathā munibara bahu baranī | gyāna joni pāvaka jimi aranī ||

do. dekhi rāma muni āvata haraṣi daṇḍavata kīnha |
svāgata pūṃchi pīta paṭa prabhu baiṭhana kahaṃ dīnha || 32 ||

kīnha daṇḍavata tīniūṃ bhāī | sahita pavanasuta sukha adhikāī ||
muni raghupati chabi atula bilokī | bhae magana mana sake na rokī ||
syāmala gāta saroruha locana | sundaratā mandira bhava mocana ||
ekaṭaka rahe nimeṣa na lāvahim̃ | prabhu kara joreṃ sīsa navāvahim̃ ||
tinha kai dasā dekhi raghubīrā | stravata nayana jala pulaka sarīrā ||
kara gahi prabhu munibara baiṭhāre | parama manohara bacana ucāre ||
āju dhanya maim̃ sunahu munīsā | tumhareṃ darasa jāhim̃ agha khīsā ||
baṛe bhāga pāiba satasaṅgā | binahim̃ prayāsa hohim̃ bhava bhaṅgā ||

do. santa saṅga apabarga kara kāmī bhava kara pantha |
kahahi santa kabi kobida śruti purāna sadagrantha || 33 ||

sunī prabhu bacana haraṣi muni cārī | pulakita tana astuti anusārī ||
jaya bhagavanta ananta anāmaya | anagha aneka eka karunāmaya ||
jaya nirguna jaya jaya guna sāgara | sukha mandira sundara ati nāgara ||
jaya indirā ramana jaya bhūdhara | anupama aja anādi sobhākara ||
gyāna nidhāna amāna mānaprada | pāvana sujasa purāna beda bada ||
tagya kṛtagya agyatā bhañjana | nāma aneka anāma nirañjana ||
sarba sarbagata sarba urālaya | basasi sadā hama kahum̃ paripālaya ||
dvanda bipati bhava phanda bibhañjaya | hradi basi rāma kāma mada gañjaya ||

do. paramānanda kṛpāyatana mana paripūrana kāma |
prema bhagati anapāyanī dehu hamahi śrīrāma || 34 ||

dehu bhagati raghupati ati pāvani | tribidha tāpa bhava dāpa nasāvani ||
pranata kāma suradhenu kalapataru | hoi prasanna dijai prabhu yaha baru ||
bhava bāridhi kumbhaja raghunāyaka | sevata sulabha sakala sukha dāyaka ||
mana sambhava dārūna dukha dārāya | dīnabandhu samatā bistārāya ||
āsa trāsa iriṣādi nivāraka | binaya bibeka birati bistāraka ||
bhūpa mauli mana maṇḍana dharanī | dehi bhagati saṁsṛti sari taranī ||
muni mana mānasa haṁsa nirantara | carana kamala bandita aja saṅkara ||
raghukula ketu setu śruti racchaka | kāla karama subhāu guna bhacchaka ||
tārana tarana harana saba dūṣana | tulasidāsa prabhu tribhuvana bhūṣana ||

do. bāra bāra astuti kari prema sahita siru nāi |
brahma bhavana sanakādi ge ati abhīṣṭa bara pāi || 35 ||

sanakādika bidhi loka sidhāe | bhrātanha rāma carana siru nāe ||
pūchata prabhuhi sakala sakucāhīm | citavahīm saba mārutasuta pāhīm ||
sunī cahahīm prabhu mukha kai bānī | jo sunī hoi sakala bhrama hānī ||
antarajāmī prabhu sabha jānā | būjhata kahahu kāha hanumānā ||
jori pāni kaha taba hanumantā | sunahu dīnadayāla bhagavantā ||
nātha bharata kachu pūṁchana cahahīm | prasna karata mana sakucata ahahīm
||
tumha jānahu kapi mora subhāu | bharatahi mohi kachu antara kāu ||
sunī prabhu bacana bharata gahe caranā | sunahu nātha pranatārati haranā ||

do. nātha na mohi sandeha kachu sapanehum̃ soka na moha |
kevala kṛpā tumhārihi kṛpānanda sandoha || 36 ||

karauṁ kṛpānidhi eka dhiṭhāi | maim sevaka tumha jana sukhadāi ||
santanha kai mahimā raghurāi | bahu bidhi beda purānanha gāi ||
śrīmukha tumha puni kīnhi baṛāi | tinha para prabhuhi prīti adhikāi ||
sunā cahauṁ prabhu tinha kara lacchana | kṛpāsindhu guna gyāna bicacchana ||
santa asanta bheda bilagāi | pranatapāla mohi kahahu bujhāi ||
santanha ke lacchana sunu bhrātā | aganita śruti purāna bikhyātā ||
santa asantanhi kai asi karanī | jimi kuṭhāra candana ācaranī ||
kātai parasu malaya sunu bhāi | nija guna dei sugandha basāi ||

do. tāte sura sisanha caṛhata jaga ballabha śrīkhaṇḍa |
anala dāhi pīṭata ghanahim parasu badana yaha daṇḍa || 37 ||

biṣaya alampaṭa sila gunākara | para dukha dukha sukha sukha dekhe para ||
sama abhūtaripu bimada birāgī | lobhāmarāṣa harāṣa bhaya tyāgī ||
komalacita dīnanha para dāyā | mana baca krama mama bhagati amāyā ||
sabahi mānaprada āpu amānī | bharata prāna sama mama te prānī ||
bigata kāma mama nāma parāyana | sānti birati binatī muditāyana ||
sītalatā saralatā mayatrī | dvija pada prīti dharma janayatrī ||
e saba lacchana basahim jāsu ural | jānehu tāta santa santata phura ||
sama dama niyama nīti nahim ḍolahim | paruṣa bacana kabahūṁ nahim bolahim
||

do. nindā astuti ubhaya sama mamatā mama pada kañja |
te sajjana mama prānapriya guna mandira sukha puñja || 38 ||

sanahu asantanha kera subhāū | bhūlehuṁ saṅgati karia na kāū ||
tinha kara saṅga sadā dukhadāi | jimi kalapahi ghālai harahāi ||
khalanha hṛdayaṁ ati tāpa biseṣī | jarahim sadā para sampati dekhī ||
jahaṁ kahūṁ nindā sunahim parāi | harāṣahim manahuṁ parī nidhi pāi ||
kāma krodha mada lobha parāyana | nirdaya kapaṭi kuṭila malāyana ||
bayaru akārana saba kāhū soṁ | jo kara hita anahita tāhū soṁ ||
jhūṭhai lenā jhūṭhai denā | jhūṭhai bhojana jhūṭha cabenā ||
bolahim madhura bacana jimi morā | khāi mahā ati hṛdaya kaṭhorā ||

do. para drohī para dāra rata para dhana para apabāda |
te nara pāmvara pāpamaya deha dhareṁ manujāda || 39 ||

lobhai oṛhana lobhai ḍāsana| sistrodara para jamapura trāsa na ||
kāhū kī jaum sunahim baṛāi| svāsa lehim janu jūṛi āi ||
jaba kāhū kai dekhahim bipatī| sukhī bhae mānahuṃ jaga nṛpatī ||
svāratha rata parivāra birodhī| lampāṭa kāma lobha ati krodhī ||
mātu pitā gura bipra na mānahim| āpu gae aru ghālahim ānahim ||
karahim moha basa droha parāvā| santa saṅga hari kathā na bhāvā ||
avaguna sindhu mandamati kāmī| beda bidūṣaka paradhana svāmī ||
bipra droha para droha biseṣā| dambha kapāṭa jiyam̃ dharem̃ subeṣā ||

do. aise adhama manuja khala kṛtajuga tretā nāhim|
dvāpara kachuka bṛnda bahu hoihahim kalijuga māhim || 40 ||

para hita sarisa dharma nahim bhāi| para pīṛā sama nahim adhamāi ||
nirnaya sakala purāna beda kara| kaheum̃ tāta jānahim kobida nara ||
nara sarīra dhari je para pīṛā| karahim te sahaḥim mahā bhava bhīrā ||
karahim moha basa nara agha nānā| svāratha rata paraloka nasānā ||
kālarūpa tinha kahaṃ maim̃ bhrātā| subha aru asubha karma phala dātā ||
asa bicāri je parama sayāne| bhajahim mohi saṃsṛta dukha jāne ||
tyāgahim karma subhāsubha dāyaka| bhajahim mohi sura nara muni nāyaka ||
santa asantanha ke guna bhāṣe| te na parahim bhava jinha lakhi rākhe ||

do. sunahu tāta māyā kṛta guna aru doṣa aneka|
guna yaha ubhaya na dekhihim dekha so abibeka || 41 ||

śrīmukha bacana sunata saba bhāi| haraṣe prema na hṛdayaṃ samāi ||
karahim binaya ati bārahim bārā| hanūmāna hiyaṃ haraṣa apārā ||
puni raghupati nija mandira gae| ehi bidhi carita karata nita nae ||
bāra bāra nārada muni āvahim| carita punīta rāma ke gāvahim ||
nita nava carana dekhi muni jāhīm| brahmaloka saba kathā kahāhīm ||
suni birañci atisaya sukha mānahim| puni puni tāta karahu guna gānahim ||
sanakādika nāradaḥi sarāhahim| jadyapi brahma nirata muni āhahim ||
suni guna gāna samādhi bisāri || sādara sunahim parama adhikāri ||

do. jīvanamukta brahmapara carita sunahim taji dhyāna|
je hari kathāṃ na karahim rati tinha ke hiya pāṣāna || 42 ||

eka bāra raghunātha bolāe | gura dvija purabāsī saba āe ||
baiṭhe gura muni aru dvija sajjana | bole bacana bhagata bhava bhañjana ||
sanahu sakala purajana mama bānī | kahauṁ na kachu mamatā ura ānī ||
nahim anīti nahim kachu prabhutāi | sunahu karahu jo tumhahi sohāi ||
soi sevaka priyatama mama soī | mama anusāsana mānai joī ||
jaum anīti kachu bhāṣauṁ bhāi | tauṁ mohi barajahu bhaya bisarāi ||
baṛeṁ bhāga mānuṣa tanu pāvā | sura durlabha saba granthinha gāvā ||
sādhana dhāma moccha kara dvārā | pāi na jehim paraloka saṁvārā ||

do. so paratra dukha pāvai sira dhuni dhuni pachitāi |
kālahi karmahi īsvaraḥi mithyā doṣa laḡai || 43 ||

ehi tana kara phala biṣaya na bhāi | svargau svalpa anta dukhadāi ||
nara tanu pāi biṣayaṁ mana dehīm | palaṭi sudhā te saṭha biṣa lehīm ||
tāhi kabahuṁ bhala kahai na koī | guñjā grahai parasa mani khoī ||
ākara cāri laccha caurāsī | joni bhramata yaha jiva abināsī ||
phirata sadā māyā kara prerā | kāla karma subhāva guna gherā ||
kabahuṁka kari karunā nara dehī | deta īsa binu hetu sanehī ||
nara tanu bhava bāridhi kahauṁ bero | sanmukha maruta anugraha mero ||
karanadhāra sadagura dṛṛha nāvā | durlabha sāja sulabha kari pāvā ||

do. jo na tarai bhava sāgara nara samāja asa pāi |
so kṛta nindaka mandamati ātmāhana gati jāi || 44 ||

jaum paraloka ihāiṁ sukha cahahū | suni mama bacana hrṛdayaṁ dṛṛha gahahū
||
sulabha sukhada māraga yaha bhāi | bhagati mori purāna śruti gāi ||
gyāna agama pratyūha anekā | sādhana kaṭhina na mana kahauṁ ṭekā ||
karata kaṣṭa bahu pāvai koū | bhakti hīna mohi priya nahim soū ||
bhakti sutantra sakala sukha khānī | binu satasaṅga na pāvahim prānī ||
punya puñja binu milahim na santā | satasaṅgati saṁsṛti kara antā ||
punya eka jaga mahauṁ nahim dūjā | mana krama bacana bipra pada pūjā ||

sānukūla tehi para muni devā | jo taji kapaṭu karai dvija sevā ||

do. aurau eka guputa mata sabahi kahauṁ kara jori |
saṅkara bhajana binā nara bhagati na pāvai mori || 45 ||

kahahu bhagati patha kavana prayāsā | joga na makha japa tapa upavāsā ||
sarala subhāva na mana kuṭilāi | jathā lābha santoṣa sadāi ||
mora dāsa kahāi nara āsā | karai tau kahahu kahā bisvāsā ||
bahuta kahauṁ kā kathā baṛhāi | ehi ācarana basya maim bhāi ||
baira na bigraha āsa na trāsā | sukhamaya tāhi sadā saba āsā ||
anārambha aniketa amānī | anagha aroṣa daccha bigyānī ||
prīti sadā sajjana samsargā | tṛna sama biṣaya svarga apabargā ||
bhagati paccha haṭha nahim saṭhatāi | duṣṭa tarka saba dūri bahāi ||

do. mama guna grāma nāma rata gata mamatā mada mohal
tā kara sukha soi jānai parānanda sandoha || 46 ||

sunata sudhāsama bacana rāma kel gahe sabani pada kṛpādhāma ke ||
janani janaka gura bandhu hamāre | kṛpā nidhāna prāna te pyāre ||
tanu dhanu dhāma rāma hitakārī | saba bidhi tumha pranatārati hārī ||
asi sikha tumha binu dei na koū | mātu pitā svāratha rata oū ||
hetu rahita jaga juga upakārī | tumha tumhāra sevaka asurārī ||
svāratha mīta sakala jaga māhim | sapanehuṁ prabhu paramāratha nāhim ||
sabake bacana prema rasa sāne | suni raghunātha hṛdayaṁ haraṣāne ||
nija nija gṛha gae āyasu pāi | baranata prabhu batakahī suhāi ||

do. -umā avadhabāsī nara nāri kṛtāratha rūpal
brahma saccidānanda ghana raghunāyaka jahauṁ bhūpa || 47 ||

eka bāra basiṣṭa muni āe | jahāṁ rāma sukhadhāma suhāe ||
ati ādara raghunāyaka kīnhā | pada pakhāri pādodaka līnhā ||
rāma sunahu muni kaha kara jorī | kṛpāsindhu binatī kachu morī ||
dekhi dekhi ācarana tumhārā | hota moha mama hṛdayaṁ apārā ||
mahimā amīta beda nahim jānā | maim kehi bhāṁti kahauṁ bhagavānā ||
uparohitya karma ati mandā | beda purāna sumṛti kara nindā ||
jaba na leuṁ maim taba bidhi mohī | kahā lābha āgerṁ suta tohī ||
paramātama brahma nara rūpā | hoihi raghukula bhūṣana bhūpā ||

do. -taba maim hṛdayaṁ bicārā joga jagya brata dāna |
jā kahauṁ karia so paihauṁ dharma na ehi sama āna || 48 ||

japa tapa niyama joga nija dharmā | śruti sambhava nānā subha karmā ||
gyāna dayā dama tīratha majjana | jaham̃ lagi dharma kahata śruti sajjana ||
āgama nigama purāna anekā | paṛhe sune kara phala prabhu ekā ||
taba pada paṅkaja prīti nirantara | saba sādhana kara yaha phala sundara ||
chūṭai mala ki malahi ke dhoem̃ | gḥṛta ki pāva koi bāri biloem̃ ||
prema bhagati jala binu raghurāi | abhiantara mala kabahuṃ na jāi ||
soi sarbagya tagya soi paṇḍita | soi guna gṛha bigyāna akhaṇḍita ||
daccha sakala lacchana juta soi | jākem̃ pada saroja rati hoī ||

do. nātha eka bara māgauṃ rāma kṛpā kari dehu |
janma janma prabhu pada kamala kabahuṃ ghaṭai jani nehu || 49 ||

asa kahi muni basiṣṭa gṛha āe | kṛpāsindhu ke mana ati bhāe ||
hanūmāna bharatādika bhrātā | saṅga lie sevaka sukhadātā ||
puni kṛpāla pura bāhera gae | gaja ratha turaga magāvata bhae ||
dekhi kṛpā kari sakala sarāhe | die ucita jinha jinha tei cāhe ||
harana sakala śrama prabhu śrama pāi | gae jaham̃ sītala avam̃rāi ||
bharata dīnha nija basana ḍasāi | baiṭhe prabhu sevhim̃ saba bhāi ||
mārutasuta taba mārūta karaī | pulaka bapuṣa locana jala bharaī ||
hanūmāna sama nahim̃ baṛabhāgī | nahim̃ kou rāma carana anurāgī ||
giriajā jāsū prīti sevakāi | bāra bāra prabhu nija mukha gāi ||

do. tehim̃ avasara muni nārada āe karatala bīna |
gāvana lage rāma kala kīrati sadā nabīna || 50 ||

māmavalokaya paṅkaja locana | kṛpā bilokani soca bimocana ||
nīla tāmarasa syāma kāma ari | hṛdaya kañja makaranda madhupa hari ||
jātudhāna barūtha bala bhañjana | muni sajjana rañjana agha gañjana ||
bhūsura sasi nava bṛnda balāhaka | asarana sarana dīna jana gāhaka ||
bhujā bala bipula bhāra mahi khaṇḍita | khara dūṣana birādha badha paṇḍita ||
rāvanāri sukharūpa bhūpabara | jaya dasaratha kula kumuda sudhākara ||
sujasa purāna bidita nigamāgama | gāvata sura muni santa samāgama ||
kārunīka byalīka mada khaṇḍana | saba bidhi kusala kosalā maṇḍana ||
kali mala mathana nāma mamatāhana | tulasīdāsa prabhu pāhi pranata jana ||

do. prema sahita muni nārada barani rāma guna grāma |
sobhāsindhu hṛdayam̃ dhari gae jaham̃ bidhi dhāma || 51 ||

girijā sunahu bisada yaha kathā | maim saba kahī mori mati jathā ||
rāma carita sata koṭi apārā | śruti sārādā na baranai pārā ||
rāma ananta ananta gunānī | janma karma ananta nāmānī ||
jala sīkara mahi raja gani jāhīm | raghupati carita na barani sirāhīm ||
bimala kathā hari pada dāyanī | bhagati hoi suni anapāyanī ||
umā kahium̃ saba kathā suhāī | jo bhusuṇḍi khagapatihī sunāī ||
kachuka rāma guna kaheum̃ bakhānī | aba kā kahauṃ so kahahu bhavānī ||
suni subha kathā umā haraṣānī | bolī ati binīta mṛdu bānī ||
dhanya dhanya maim dhanya purārī | suneum̃ rāma guna bhava bhaya hārī ||

do. tumharī kṛpāñ kṛpāyatana aba kṛtakṛtya na moha |
jāneuṃ rāma pratāpa prabhu cidānanda sandoha || 52(ka) ||

nātha tavānana sasi sravata kathā sudhā raghubīra |
śravana puṭanhi mana pāna kari nahim aghāta matidhīra || 52(kha) ||

rāma carita je sunata aghāhīm | rasa biseṣa jānā tinha nāhīm ||
jīvanamukta mahāmuni jeū | hari guna sunahīm nirantara teū ||
bhava sāgara caha pārā jo pāvā | rāma kathā tā kahañ dṛṛha nāvā ||
biṣainha kahañ puni hari guna grāmā | śravana sukhada aru mana abhirāmā ||
śravanavanta asa ko jaga māhīm | jāhi na raghupati carita sohāhīm ||
te jaṛa jīva nijātmaka ghātī | jinhahi na raghupati kathā sohātī ||
haricaritra mānasa tumha gāvā | suni maim nātha amiti sukha pāvā ||
tumha jo kahī yaha kathā suhāī | kāgabhasuṇḍi garuṛa prati gāī ||

do. birati gyāna bigyāna dṛṛha rāma carana ati neha |
bāyasa tana raghupati bhagati mohi parama sandeha || 53 ||

nara sahastra mahañ sunahu purārī | kou eka hoi dharma bratadhārī ||
dharmasīla koṭika mahañ koī | biṣaya bimukha birāga rata hoī ||
koṭi birakta madhya śruti kahaī | samyaka gyāna sakṛta kou lahaī ||
gyānavanta koṭika mahañ koū | jīvanamukta sakṛta jaga soū ||
tinha sahastra mahum̃ saba sukha khānī | durlabha brahmalīna bigyānī ||
dharmasīla birakta aru gyānī | jīvanamukta brahmapara prānī ||
saba te so durlabha surarāyā | rāma bhagati rata gata mada māyā ||
so haribhagati kāga kimi pāī | bisvanātha mohi kahahu bujhāī ||

do. rāma parāyana gyāna rata gunāgāra mati dhīra |
nātha kahahu kehi kārana pāyau kāka sarīra || 54 ||

yaha prabhu carita pavitra suhāvā | kahahu kṛpāla kāga kahañ pāvā ||
tumha kehi bhāñti sunā madanārī | kahahu mohi ati kautuka bhārī ||
garuṣa mahāgyānī guna rāsī | hari sevaka ati nikaṭa nivāsī ||
tehiñ kehi hetu kāga sana jāī | sunī kathā muni nikara bihāī ||
kahahu kavana bidhi bhā sambādā | dou haribhagata kāga uragādā ||
gauri girā suni sarala suhāī | bole siva sādara sukha pāī ||
dhanya satī pāvana mati torī | raghupati carana prīti nahim thorī ||
sunahu parama punīta itihāsā | jo suni sakala loka bhrama nāsā ||
upajai rāma carana bisvāsā | bhava nidhi tara nara binahim prayāsā ||

do. aisia prasna bihaṅgapati kīnha kāga sana jāī |
so saba sādara kahihauñ sunahu umā mana lāī || 55 ||

mairñ jimi kathā sunī bhava mocani | so prasaṅga sunu sumukhi sulocani ||
prathama daccha gṛha tava avatārā | satī nāma taba rahā tumhārā ||
daccha jagya taba bhā apamānā | tumha ati krodha taje taba prānā ||
mama anucaraha kīnha makha bhaṅgā | jānahu tumha so sakala prasaṅgā ||
taba ati soca bhayau mana moreñ | dukhī bhayauñ biyoga priya torem ||
sundara bana giri sarita taṛāgā | kautuka dekhata phirauñ berāgā ||
giri sumera uttara disi dūrī | nīla saila eka sundara bhūrī ||
tāsu kanakamaya sikhara suhāe | cāri cāru more mana bhāe ||
tinha para eka eka biṭapa bisālā | baṭa pīpara pākari rasālā ||
sailopari sara sundara sohā | mani sopāna dekhi mana mohā ||

do. -sītala amala madhura jala jalaja bipula bahuraṅga |
kūjata kala rava haṁsa gana guñjata majumla bhṛṅga || 56 ||

tehiñ giri rucira basai khaga soī | tāsu nāsa kalpānta na hoī ||
māyā kṛta guna doṣa anekā | moha manoja ādi abibekā ||
rahe byāpi samasta jaga māhīm | tehi giri nikaṭa kabahuñ nahim jāhīm ||
tahañ basi harihi bhajai jimi kāgā | so sunu umā sahita anurāgā ||
pīpara taru tara dhyāna so dharaī | jāpa jagya pākari tara karaī ||
āñba chāhañ kara mānasa pūjā | taji hari bhajanu kāju nahim dūjā ||

bara tara kaha hari kathā prasaṅgā | āvahiṃ sunahim aneka bihaṅgā ||
rāma carita bicitra bidhi nānā | prema sahita kara sādara gānā ||
sunahim sakala mati bimala marālā | basahim nirantara je tehim tālā ||
jaba maim jāi so kautuka dekhā | ura upajā ānanda biseṣā ||

do. taba kachu kāla marāla tanu dhari tahaṃ kīnha nivāsa |
sādara suni raghupati guna puni āyauṃ kailāsa || 57 ||

girijā kaheuṃ so saba itihāsā | maim jehi samaya gayauṃ khaga pāsā ||
aba so kathā sunahu jehi hetū | gayau kāga pahim khaga kula ketū ||
jaba raghunātha kīnhi rana krīrā | samujhata carita hoti mohi brīrā ||
indrajīta kara āpu baṃdhāyo | taba nārada muni garuṣa paṭhāyo ||
bandhana kāṭi gayo uragādā | upajā hṛdayaṃ pracaṇḍa biṣādā ||
prabhu bandhana samujhata bahu bhāṃṭi | karata bicāra uraga ārāṭi ||
byāpaka brahma biraja bāgīsā | māyā moha pāra paramīsā ||
so avatāra suneuṃ jaga māhīm | dekheuṃ so prabhāva kachu nāhīm ||

do. -bhava bandhana te chūṭahim nara japi jā kara nāma |
kharca nisācara bāṃdheu nāgapāsa soi rāma || 58 ||

nānā bhāṃṭi manahi samujhāvā | pragaṭa na gyāna hṛdayaṃ bhrama chāvā ||
kheda khinna mana tarka baṛhāi | bhayau mohabasa tumharihim nāi ||
byākula gayau devariṣi pāhīm | kahesi jo saṃsaya nija mana māhīm ||
suni nāradaḥi lāgi ati dāyā | sunu khaga prabala rāma kai māyā ||
jo gyāninha kara cita apaharāi | bariāi bimoha mana karai ||
jehim bahu bāra nacāvā mohi | soi byāpī bihaṅgapati tohi ||
mahāmoha upajā ura torem | miṭhi na begi kaheṃ khaga moreṃ ||
caturānana pahim jāhu khagesā | soi karehu jehi hoi nidesā ||

do. asa kahi cale devariṣi karata rāma guna gāna |
hari māyā bala baranata puni puni parama sujāna || 59 ||

taba khagapati birañci pahim gayaū | nija sandeḥa sunāvata bhayaū ||
suni birañci rāmaḥi siru nāvā | samujhi pratāpa prema ati chāvā ||
mana mahuṃ karai bicāra bidhātā | māyā basa kabi kobida gyātā ||
hari māyā kara amiti prabhāvā | bipula bāra jehim mohi nacāvā ||
aga jagamaya jaga mama uparājā | nahim ācaraja moha khagarājā ||

taba bole bidhi girā suhāī | jāna mahesa rāma prabhutāī ||
bainateya saṅkara pahim jāhū | tāta anata pūchahu jani kāhū ||
tahaṁ hoihi tava saṁsaya hānī | caleu bihaṅga sunata bidhi bānī ||

do. paramātura bihaṅgapati āyau taba mo pāsa |
jāta raheum̃ kubera gṛha rahihu umā kailāsa || 60 ||

tehim mama pada sādara siru nāvā | puni āpana sandeha sunāvā ||
suni tā kari binatī mṛdu bānī | parema sahita maim̃ kaheum̃ bhavānī ||
milehu garuṛa māraga mahaṁ mohī | kavana bhāṁti samujhāvauṁ tohī ||
tabahi hoi saba saṁsaya bhaṅgā | jaba bahu kāla karia satasaṅgā ||
sunia tahāṁ hari kathā suhāī | nānā bhāṁti muninha jo gāī ||
jehi mahum̃ ādi madhya avasānā | prabhu pratipādyā rāma bhagavānā ||
nita hari kathā hota jaham̃ bhāī | paṭhavaum̃ tahāṁ sunahi tumha jāī ||
jāihi sunata sakala sandehā | rāma carana hoihi ati nehā ||

do. binu satasaṅga na hari kathā tehi binu moha na bhāga |
moha gaem̃ binu rāma pada hoi na dṛṛha anurāga || 61 ||

milahim̃ na raghupati binu anurāgā | kiem̃ joga tapa gyāna birāgā ||
uttara disi sundara giri nīlā | tahaṁ raha kākabhusuṅḍi susīlā ||
rāma bhagati patha parama prabīnā | gyānī guna gṛha bahu kālīnā ||
rāma kathā so kahai nirantara | sādara sunahim̃ bibidha bihaṅgabara ||
jāī sunahu tahaṁ hari guna bhūrī | hoihi moha janita dukha dūrī ||
mair̃ jaba tehi saba kahā bujhāī | caleu haraṣi mama pada siru nāī ||
tāte umā na mair̃ samujhāvā | raghupati kṛpāṁ maramu mair̃ pāvā ||
hoihi kīnha kabahum̃ abhimānā | so khauvai caha kṛpānidhānā ||
kachu tehi te puni mair̃ nahim̃ rākhā | samujhai khaga khagahī kai bhāṣā ||
prabhu māyā balavanta bhavānī | jāhi na moha kavana asa gyānī ||

do. gyāni bhagata siromani tribhuvanapati kara jāna |
tāhi moha māyā nara pāvaṁra karahim̃ gumāna || 62(ka) ||

māsapārāyaṇa aṭṭhāisavāṁ viśrāma
siva birañci kahum̃ mohai ko hai bapurā āna |
asa jiyam̃ jāni bhajahim̃ muni māyā pati bhagavāna || 62(kha) ||

gayau garuṣa jahaṁ basai bhusuṇḍā | mati akuṇṭha hari bhagati akhaṇḍā ||
dekhi saila prasanna mana bhayaū | māyā moha soca saba gayaū ||
kari tarāga majjana jalapānā | baṭa tara gayau hṛdayaṁ haraṣānā ||
bṛddha bṛddha bihaṅga tahaṁ āe | sunai rāma ke carita suhāe ||
kathā arambha karai soi cāhā | tehī samaya gayau khaganāhā ||
āvata dekhi sakala khagarājā | haraṣeu bāyasa sahita samājā ||
ati ādara khagapati kara kīnhā | svāgata pūchi suāsana dīnhā ||
kari pūjā sameta anurāgā | madhura bacana taba boleu kāgā ||

do. nātha kṛtāratha bhayaum̃ maim̃ tava darasana khagarāja |
āyasu dehu so karaum̃ aba prabhu āyahu kehi kāja || 63(ka) ||

sadā kṛtāratha rūpa tumha kaha mṛdu bacana khagesa |
jehi kai astuti sādara nija mukha kīnhi mahesa || 63(kha) ||

sunahu tāta jehi kārana āyauṁ | so saba bhayau darasa tava pāyauṁ ||
dekhi parama pāvana tava āśrama | gayau moha saṁsaya nānā bhrama ||
aba śrīrāma kathā ati pāvani | sadā sukhada dukha puñja nasāvani ||
sādara tāta sunāvahu mohī | bāra bāra binavaum̃ prabhu tohī ||
sunata garuṣa kai girā binītā | sarala suprema sukhada supunitā ||
bhayau tāsū mana parama uchāhā | lāga kahai raghupati guna gāhā ||
prathamahim̃ ati anurāga bhavānī | rāmacarita sara kahesi bakhānī ||
puni nārada kara moha apārā | kahesi bahuri rāvana avatārā ||
prabhu avatāra kathā puni gāī | taba sisu carita kahesi mana lāī ||

do. bālacarita kahim̃ bibidha bidhi mana mahaṁ parama uchāha |
riṣi āgavana kahesi puni śrī raghubīra bibāha || 64 ||

bahuri rāma abhiṣeka prasaṅgā | puni nṛpa bacana rāja rasa bhaṅgā ||
purabāsinha kara biraha biṣādā | kahesi rāma lachimana sambādā ||
bipina gavana kevaṭa anurāgā | surasari utari nivāsa prayāgā ||
bālamīka prabhu milana bakhānā | citrakūṭa jimi base bhagavānā ||
sacivāgavana nagara nṛpa maranā | bharatāgavana prema bahu baranā ||
kari nṛpa kriyā saṅga purabāsī | bharata gae jahaṁ prabhu sukha rāsī ||
puni raghupati bahu bidhi samujhāe | lai pādūkā avadhapura āe ||
bharata rahani surapati suta karanī | prabhu aru atri bheṇṭa puni baranī ||

do. kahi birādha badha jehi bidhi deha tajī sarabhaṅga ||
barani sutīchana prīti puni prabhu agasti satasaṅga || 65 ||

kahi daṇḍaka bana pāvanatāī | gīdha maitrī puni tehim gāī ||
puni prabhu pañcavaṭim kṛta bāsā | bhañjī sakala muninha kī trāsā ||
puni lachimana upadesa anūpā | sūpanakhā jimi kīnhi kurūpā ||
khara dūṣana badha bahuri bakhānā | jimi saba maramu dasānana jānā ||
dasakandhara mārica batakahim | jehi bidhi bhaī so saba tehim kahī ||
puni māyā sītā kara haranā | śrīraghubīra biraha kachu baranā ||
puni prabhu gīdha kriyā jimi kīnhī | badhi kabandha sabarihi gati dīnhī ||
bahuri biraha baranata raghubīrā | jehi bidhi gae sarobara tīrā ||

do. prabhu nārada sambāda kahi māruti milana prasaṅga |
puni sugrīva mitāī bālī prāna kara bhaṅga || 66((ka) ||

kapihi tilaka kari prabhu kṛta saila prabaraṣana bāsa |
baranana barṣā sarada aru rāma roṣa kapi trāsa || 66(kha) ||

jehi bidhi kapipati kīsa paṭhāe | sītā khoja sakala disī dhāe ||
bibara prabesa kīnha jehi bhāṁtī | kapinha bahori milā sampātī ||
suni saba kathā samīrakumārā | nāghata bhayau payodhi apārā ||
laṅkāṁ kapi prabesa jimi kīnhā | puni sītahi dhīraju jimi dīnhā ||
bana ujāri rāvanahi prabodhī | pura dahi nāgheu bahuri payodhī ||
āe kapi saba jahāṁ raghurāī | baidehī ki kusala sunāī ||
sena sameti jathā raghubīrā | utare jāī bārinidhi tīrā ||
milā bibhīṣana jehi bidhi āī | sāgara nigraha kathā sunāī ||

do. setu bāṁdhi kapi sena jimi utarī sāgara pārā |
gayau basīṭhī bīrabara jehi bidhi bālikumāra || 67(ka) ||

nisicara kīsa larāī baranisi bibidha prakāra |
kumbhakarana ghananāda kara bala pauraṣa saṅghāra || 67(kha) ||

nisicara nikara marana bidhi nānā | raghupati rāvana samara bakhānā ||
rāvana badha mandodari sokā | rāja bibhīṣaṇa deva asokā ||
sītā raghupati milana bahori | suranha kīnha astuti kara jorī ||
puni puṣpaka caṛhi kapinha sametā | avadha cale prabhu kṛpā nīketā ||

jehi bidhi rāma nagara nija āe | bāyasa bisada carita saba gāe ||
kahesi bahori rāma abhiṣaikā | pura baranata nṛpanīti anakā ||
kathā samasta bhusuṇḍa bakhānī | jo mairi tumha sana kahī bhavānī ||
suni saba rāma kathā khaganāhā | kahata bacana mana parama uchāhā ||

so. gayau mora sandeha suneuṁ sakala raghupati carita |
bhayau rāma pada neha tava prasāda bāyasa tilaka || 68(ka) ||

mohi bhayau ati moha prabhu bandhana rana mahuṁ nirakhi |
cidānanda sandoha rāma bikala kārana kavana | 68(kha) ||

dekhi carita ati nara anusārī | bhayau hṛdayaṁ mama saṁsaya bhārī ||
soi bhrama aba hita kari mairi mānā | kīnha anugraha kṛpānidhānā ||
jo ati ātapa byākula hoī | taru chāyā sukha jānai soī ||
jauṁ nahim hota moha ati mohī | milateuṁ tāta kavana bidhi tohī ||
sunateuṁ kimi hari kathā suhā | ati bicitra bahu bidhi tumha gāī ||
nigamāgama purāna mata ehā | kahahim siddha muni nahim sandehā ||
santa bisuddha milahim pari tehī | citavahim rāma kṛpā kari jehī ||
rāma kṛpāṁ tava darasana bhayaū | tava prasāda saba saṁsaya gayaū ||

do. suni bihaṅgapati bānī sahita binaya anurāga |
pulaka gāta locana sajala mana haraṣeu ati kāga || 69(ka) ||

śrotā sumati susīla suci kathā rasika hari dāsa |
pāi umā ati gopyamapi sajjana karahim prakāsa || 69(kha) ||

boleu kākabhasuṇḍa bahorī | nabhaga nātha para prīti na thorī ||
saba bidhi nātha pūjya tumha mere | kṛpāpātra raghunāyaka kere ||
tumhahi na saṁsaya moha na māyā | mo para nātha kīnha tumha dāyā ||
paṭhai moha misa khagapati tohī | raghupati dīnhi baṛāī mohī ||
tumha nija moha kahī khaga sāmī | so nahim kachu ācaraja gosāmī ||
nārada bhava birañci sanakādī | je munināyaka ātamabādī ||
moha na andha kīnha kehi kehi | ko jaga kāma nacāva na jehī ||
ṭṛsnāṁ kehi na kīnha baurāhā | kehi kara hṛdaya krodha nahim dāhā ||

do. gyānī tāpasa sūra kabi kobida guna āgāra |
kehi kai laubha biḍambanā kīnhi na ehim saṁsāra || 70(ka) ||

śrī mada bakra na kīnha kehi prabhutā badhira na kāhi |
mṛgalocani ke naina sara ko asa lāga na jāhi || 70(kha) ||

guna kṛta sanyapāta nahim̐ kehī | kou na māna mada tajeu nibehī ||
jobana jvara kehi nahim̐ balakāvā | mamatā kehi kara jasa na nasāvā ||
macchara kāhi kalaṅka na lāvā | kāhi na soka samīra ḍolāvā ||
cintā sām̐pini ko nahim̐ khāyā | ko jaga jāhi na byāpī māyā ||
kīṭa manoratha dāru sarīrā | jehi na lāga ghuna ko asa dhīrā ||
suta bita loka īṣanā tīnī | kehi ke mati inha kṛta na malīnī ||
yaha saba māyā kara parivārā | prabala amiti ko baranai pārā ||
siva caturānana jāhi ḍerāhīm̐ | apara jīva kehi lekhe māhīm̐ ||

do. byāpi raheu saṁsāra mahum̐ māyā kaṭaka pracaṇḍa ||
senāpati kāmādi bhaṭa dambha kapaṭa pāṣaṇḍa || 71(ka) ||

so dāsī raghubīra kai samujher̐ mithyā sopi |
chūṭa na rāma kṛpā binu nātha kahauṁ pada ropi || 71(kha) ||

jo māyā saba jagahi nacāvā | jāsu carita lakhi kāhum̐ na pāvā ||
soi prabhu bhrū bilāsa khagarājā | nāca naṭi iva sahita samājā ||
soi saccidānanda ghana rāmā | aja bigyāna rūpo bala dhāmā ||
byāpaka byāpya akhaṇḍa anantā | akhila amoghasakti bhagavantā ||
aguna adabhra girā gotitā | sabadarasī anavadya ajitā ||
nirmama nirākāra niramohā | nitya nirañjana sukha sandohā ||
prakṛti pāra prabhu saba ura bāsī | brahma nirīha biraja abināsī ||
ihām̐ moha kara kārana nāhīm̐ | rabi sanmukha tama kabahum̐ ki jāhīm̐ ||

do. bhagata hetu bhagavāna prabhu rāma dhareu tanu bhūpa |
kie carita pāvana parama prakṛta nara anurūpa || 72(ka) ||

jathā aneka beṣa dhari nṛtya karai naṭa koi |
soi soi bhāva dekhāvai āpuna hoi na soi || 72(kha) ||

asi raghupati lilā uragārī | danuja bimohani jana sukhakārī ||
je mati malina biṣayabasa kāmī | prabhu moha dharahim̐ imi svāmī ||
nayana doṣa jā kham̐ jaba hoī | pīta barana sasi kahum̐ kaha soī ||

jaba jehi disi bhrama hoi khagesā | so kaha pacchima uyau dinesā ||
naukārūrha calata jaga dekhā | acala moha basa āpuhi lekhā ||
bālaka bhramahim na bhramahim grhādīm | kahahim paraspara mithyābādī ||
hari biṣaika asa moha bihaṅgā | sapanehuṁ nahim agyāna prasaṅgā ||
māyābasa matimanda abhāgī | hṛdayaṁ jamanikā bahubidhi lāgī ||
te saṭha haṭha basa saṁsaya karahīm | nija agyāna rāma para dharahīm ||

do. kāma krodha mada lobha rata grhāsakta dukharūpa |
te kimi jānahim raghupatihi mūrha pare tama kūpa || 73(ka) ||

nirguna rūpa sulabha ati saguna jāna nahim koi |
sugama agama nānā carita suni muni mana bhrama hoi || 73(kha) ||

sunu khagesa raghupati prabhutāi | kahauṁ jathāmati kathā suhāi ||
jehi bidhi moha bhayau prabhu mohī | sou saba kathā sunāvauṁ tohī ||
rāma kṛpā bhājana tumha tātā | hari guna prīti mohi sukhadātā ||
tāte nahim kachu tumhahim durāvauṁ | parama rahasya manohara gāvauṁ ||
sunahu rāma kara sahaja subhāū | jana abhimāna na rākhahim kāū ||
saṁsṛta mūla sūlaprada nānā | sakala soka dāyaka abhimānā ||
tāte karahim kṛpānidhi dūrī | sevaka para mamatā ati bhūrī ||
jimi sisu tana brana hoi gosāi | mātu cirāva kaṭhina kī nāim ||

do. jadapi prathama dukha pāvai rovai bāla adhīra |
byādhi nāsa hita janani ganati na so sisu pīra || 74(ka) ||

timi raghupati nija dāsakara harahim māna hita lāgi |
tulasidāsa aise prabhuhī kasa na bhajahu bhrama tyāgi || 74(kha) ||

rāma kṛpā āpani jaṛatāi | kahauṁ khagesa sunahu mana lāi ||
jaba jaba rāma manuja tanu dharahīm | bhakta hetu līla bahu karahīm ||
taba taba avadhapurī maim zāūṁ | bālacarita biloki haraṣāūṁ ||
janma mahotsava dekhaūṁ jāi | baraṣa pāṁca tahaṁ rahauṁ lobhāi ||
iṣṭadeva mama bālaka rāmā | sobhā bapuṣa koṭi sata kāmā ||
nija prabhu badana nihāri nihāri | locana suphala karauṁ uragāri ||
laghu bāyasa bapu dhari hari saṅgā | dekhaūṁ bālacarita bahuraṅgā ||

do. larikāim jahaṁ jahaṁ phirahim tahaṁ tahaṁ saṅga uṛāūṁ |

jūṭhani parai ajira maham̃ so uṭhāi kari khāum̃ || 75(ka) ||

eka bāra atisaya saba carita kie raghubīra |
sumirata prabhu līlā soi pulakita bhayau sarīra || 75(kha) ||

kahai bhasuṇḍa sunahu khaganāyaka | rāmacarita sevaka sukhadāyaka ||
nṛpamandira sundara saba bhām̃tī | khacita kanaka mani nānā jāti ||
barani na jāi rucira aṁganāi | jaham̃ khelahim̃ nita cāriu bhāi ||
bālabinoda karata raghurāi | bicarata ajira janani sukhadāi ||
marakata mṛdula kalevara syāmā | aṅga aṅga prati chabi bahu kāmā ||
nava rājīva aruna mṛdu caranā | padaja rucira nakha sasi duti haranā ||
lalita aṅka kulisādika cārī | nūpura cārū madhura ravakārī ||
cāru puraṭa mani racita banāi | kaṭi kiṅkina kala mukhara suhāi ||

do. rekhā traya sundara udara nābhī rucira gaṁbhīra |
ura āyata bhrājata bibidha bāla bibhūṣana cīra || 76 ||

aruna pāni nakha karaja manohara | bāhu bisāla bibhūṣana sundara ||
kandha bāla kehari dara grīvā | cāru cibuka ānana chabi sīmvā ||
kalabala bacana adhara arunāre | dui dui dasana bisada bara bāre ||
lalita kapola manohara nāsā | sakala sukhada sasi kara sama hāsā ||
nīla kañja locana bhava mocana | bhrājata bhāla tilaka gorocana ||
bikaṭa bhṛkuṭi sama śravana suhāe | kuñcita kaca mecaka chabi chāe ||
pīta jhīni jhagulī tana sohī | kilakani citavani bhāvati mohī ||
rūpa rāsi nṛpa ajira bihārī | nācahim̃ nija pratibimba nihārī ||
mohi sana karahim̃ bibidha bidhi krīṛā | baranata mohi hoti ati brīṛā ||
kilakata mohi dharana jaba dhāvahim̃ | calaum̃ bhāgi taba pūpa dekhāvahim̃ ||

do. āvata nikaṭa haṁsahim̃ prabhu bhājata rudana karāhim̃ |
jāum̃ samīpa gahana pada phiri phiri citai parāhim̃ || 77(ka) ||

prākṛta sisu iva līlā dekhi bhayau mohi moha |
kavana caritra karata prabhu cidānanda sandoha || 77(kha) ||

etanā mana ānata khagarāyā | raghupati prerita byāpī māyā ||
so māyā na dukhada mohi kāhīm̃ | āna jīva iva saṁsṛta nāhīm̃ ||
nātha ihām̃ kachu kārana ānā | sunahu so sāvadhāna harijānā ||

gyāna akhaṇḍa eka sītābara | māyā basya jīva sacarācara ||
jaum̐ saba kem̐ raha gyāna ekarasa | īsvara jīvahi bheda kahahu kasa ||
māyā basya jīva abhimānī | īsa basya māyā gunakhānī ||
parabasa jīva svabasa bhagavantā | jīva aneka eka śrīkantā ||
mudhā bheda jadyapi kṛta māyā | binu hari jāi na koṭi upāyā ||

do. rāmacandra ke bhajana binu jo caha pada nirbāna |
gyānavanta api so nara pasu binu pūṁcha biṣāna || 78(ka) ||

rākāpati ṣoṛasa uahim̐ tārāgana samudāi ||
sakala girinha dava lāia binu rabi rāti na jāi || 78(kha) ||

aisehim̐ hari binu bhajana khagesā | miṭai na jīvanha kera kalesā ||
hari sevakahi na byāpa abidyā | prabhu prerita byāpai tehi bidyā ||
tāte nāsa na hoi dāsa kara | bheda bhagati bhāṛhai bihaṅgabara ||
bhrama te cakita rāma mohi dekhā | bihaṁse so sunu carita biseṣā ||
tehi kautuka kara maramu na kāhūṁ | jānā anuja na mātu pitāhūṁ ||
jānu pāni dhāe mohi dharanā | syāmala gāta aruna kara caranā ||
taba mair̐ bhāgi caleuṁ uragāmī | rāma gahana kahaṁ bhujā pasārī ||
jimi jimi dūri uṛauṁ akāsā | tahaṁ bhujā hari dekhaṁ nija pāsā ||

do. brahmaloka lagi gayauṁ mair̐ citayauṁ pācha uṛāta |
juga aṅgula kara bīca saba rāma bhujahi mohi tāta || 79(ka) ||

saptābarana bheda kari jahāṁ lageṁ gati mori |
gayauṁ tahāṁ prabhu bhujā nirakhi byākula bhayauṁ bahori || 79(kha) ||

mūdeuṁ nayana trasita jaba bhayauṁ | puni citavata kosalapura gayaūṁ ||
mohi biloki rāma musukāhīm̐ | bihaṁsata turata gayauṁ mukha māhīm̐ ||
udara mājha sunu aṇḍaja rāyā | dekheuṁ bahu brahmāṇḍa nikāyā ||
ati bicitra tahaṁ loka anakā | racanā adhika eka te ekā ||
koṭinha caturānana gaurīsā | aganita uḍagana rabi rajanīsā ||
aganita lokapāla jama kālā | aganita bhūdhara bhūmi bisālā ||
sāgara sari sara bipina apārā | nānā bhāṁti sṛṣṭi bistārā ||
sura muni siddha nāga nara kinnara | cāri prakāra jīva sacarācara ||

do. jo nahim̐ dekhā nahim̐ sunā jo manahūṁ na samāi |

so saba adbhuta dekheuṁ barani kavani bidhi jāi || 80(ka) ||

eka eka brahmāṇḍa mahum̐ rahaum̐ baraṣa sata eka |
ehi bidhi dekhata phirauṁ maim aṇḍa kaṭāha aneka || 80(kha) ||

ehi bidhi dekhata phirauṁ maim aṇḍa kaṭāha aneka || 80(kha) ||

loka loka prati bhinna bidhātā | bhinna biṣnu siva manu disitrātā ||
nara gandharba bhūta betālā | kinnara nisicara pasu khaga byālā ||
deva danuja gana nānā jāti | sakala jīva tahaṁ ānahi bhāṁti ||
mahi sari sāgara sara giri nānā | saba prapañca tahaṁ ānai ānā ||
aṇḍakosa prati prati nija rupā | dekheuṁ jinasa aneka anūpā ||
avadhapurī prati bhuvana ninārī | sarajū bhinna bhinna nara nārī ||
dasaratha kausalyā sunu tātā | bibidha rūpa bharatādika bhrātā ||
prati brahmāṇḍa rāma avatārā | dekhaum̐ bālabinoda apārā ||

do. bhinna bhinna mai dīkha sabu ati bicitra harijāna |
aganita bhuvana phireuṁ prabhu rāma na dekheuṁ āna || 81(ka) ||

soi sisupana soi sobhā soi kṛpāla raghubīra |
bhuvana bhuvana dekhata phirauṁ prerita moha samīra || 81(kha) ||

bhramata mohi brahmāṇḍa anakā | bīte manahum̐ kalpa sata ekā ||
phirata phirata nija āśrama āyauṁ | tahaṁ puni rahi kachu kāla gavāṁyauṁ ||
nija prabhu janma avadha suni pāyauṁ | nirbhara prema haraṣi uṭhi dhāyauṁ ||
dekhaum̐ janma mahotsava jāi | jehi bidhi prathama kahā maim gāi ||
rāma udara dekheuṁ jaga nānā | dekhata banai na jāi bakhānā ||
tahaṁ puni dekheuṁ rāma sujānā | māyā pati kṛpāla bhagavānā ||
karauṁ bicāra bahori bahori | moha kalila byāpita mati morī ||
ubhaya gharī mahaṁ maim saba dekhā | bhayauṁ bhramita mana moha biseṣā
||

do. dekhi kṛpāla bikala mohi bihaṁse taba raghubīra |
bihaṁsatahīm mukha bāhera āyauṁ sunu matidhīra || 82(ka) ||

soi larikāi mo sana karana lage puni rāma |
koṭi bhāṁti samujhāvaum̐ manu na lahai biśrāma || 82(kha) ||

dekhi carita yaha so prabhutāi | samujhata deha dasā bisarāi ||
dharani pareuṁ mukha āva na bātā | trāhi trāhi ārata jana trātā ||
premākula prabhu mohi bilokī | nija māyā prabhutā taba rokī ||
kara saroja prabhu mama sira dhareū | dīnadayāla sakala dukha hareū ||
kīnha rāma mohi bigata bimohā | sevaka sukhada kṛpā sandohā ||
prabhutā prathama bicāri bicārī | mana maham̃ hoi haraṣa ati bhārī ||
bhagata bachalatā prabhu kai dekhī | upajī mama ura prīti biseṣī ||
sajala nayana pulakita kara jorī | kīnhium̃ bahu bidhi binaya bahorī ||

do. suni saprema mama bānī dekhi dīna nija dāsa |
bacana sukhada gambhīra mṛdu bole ramānivāsa || 83(ka) ||

kākabhasuṇḍi māgu bara ati prasanna mohi jāni |
animādika sidhi apara ridhi moccha sakala sukha khāni || 83(kha) ||

gyāna bibeka birati bigyānā | muni durlabha guna je jaga nānā ||
āju deum̃ saba saṁsaya nāhīm̃ | māgu jo tohi bhāva mana māhīm̃ ||
suni prabhu bacana adhika anurāgeum̃ | mana anumāna karana taba lāgeum̃ ||
prabhu kaha dena sakala sukha sahī | bhagati āpanī dena na kahī ||
bhagati hīna guna saba sukha aise | lavana binā bahu biñjana jaise ||
bhajana hīna sukha kavane kājā | asa bicāri boleum̃ khagarājā ||
jauṁ prabhu hoi prasanna bara dehū | mo para karahu kṛpā aru nehū ||
mana bhāvata bara māgauṁ svāmī | tumha udāra ura antarajāmī ||

do. abirala bhagati bisudhda tava śruti purāna jo gāva |
jehi khojata jogīsa muni prabhu prasāda kou pāva || 84(ka) ||

bhagata kalpataru pranata hita kṛpā sindhu sukha dhāma |
soi nija bhagati mohi prabhu dehu dayā kari rāma || 84(kha) ||

evamastu kahi raghukulanāyaka | bole bacana parama sukhadāyaka ||
sunu bāyasa taim̃ sahaja sayānā | kāhe na māgasi asa baradānā ||

saba sukha khāni bhagati taim̃ māgī | nahīm̃ jaga kou tohi sama baṛabhāgī ||
jo muni koṭi jatana nahīm̃ lahahīm̃ | je japa joga anala tana dahahīm̃ ||
rijheum̃ dekhi tori caturāi | māgehu bhagati mohi ati bhāi ||

sunu bihaṅga prasāda aba moreṁ| saba subha guna basihahim ura toreṁ ||
bhagati gyāna bigyāna birāgā| joga caritra rahasya bibhāgā ||
jānaba tairṁ sabahī kara bheda| mama prasāda nahim sādhana kheda ||

doṁ.māyā sambhava bhrama saba aba na byāpihahim tohi|
jānesu brahma anādi aja aguna gunākara mohi || 85(ka) ||

mohi bhagata priya santata asa bicāri sunu kāga|
kāyaṁ bacana mana mama pada karesu acala anurāga || 85(kha) ||

aba sunu parama bimala mama bānī| satya sugama nigamādi bakhānī ||
nija siddhānta sunāvauṁ tohi| sunu mana dharu saba taji bhaju mohi ||
mama māyā sambhava saṁsārā| jīva carācara bibidhi prakārā ||
saba mama priya saba mama upajāe| saba te adhika manuja mohi bhāe ||
tinha maham dvija dvija maham śrutidhārī| tinha mahum nigama dharama
anusārī ||
tinha maham priya birakta puni gyānī| gyānihu te ati priya bigyānī ||
tinha te puni mohi priya nija dāsā| jehi gati mori na dūsari āsā ||
puni puni satya kahauṁ tohi pāhīm| mohi sevaka sama priya kou nāhīm ||
bhagati hīna birañci kina hoī| saba jīvahu sama priya mohi soī ||
bhagativanta ati nīcau prānī| mohi prānapriya asi mama bānī ||

do. suci susīla sevaka sumati priya kahu kāhi na lāga|
śruti purāna kaha nīti asi sāvadhāna sunu kāga || 86 ||

eka pitā ke bipula kumārā| hohim pṛthaka guna sīla acārā ||
kou paṇḍinta kou tāpasa gyātā| kou dhanavanta sūra kou dātā ||
kou sarbagya dharmarata koī| saba para pitahi prīti sama hoī ||
kou pitu bhagata bacana mana karmā| sapanehum jāna na dūsara dharmā ||
so suta priya pitu prāna samānā| jadyapi so saba bhāṁti ayānā ||
ehi bidhi jīva carācara jetel| trijaga deva nara asura samete ||
akhila bisva yaha mora upāyā| saba para mohi barābari dāyā ||
tinha maham jo parihari mada māyā| bhajai mohi mana baca arū kāyā ||

do. purūṣa napuṁsaka nāri vā jīva carācara koī|
sarba bhāva bhaja kapaṭa taji mohi parama priya soi || 87(ka) ||

so. satya kahauṁ khaga tohi suci sevaka mama prānapriya |
asa bicāri bhaju mohi parihari āsa bharosa saba || 87(kha) ||

kabahūṁ kāla na byāpihi tohī | sumiresu bhajesu nirantara mohī ||
prabhu bacanāmṛta suni na aghāūṁ | tanu pulakita mana ati haraṣāūṁ ||
so sukha jānai mana aru kānā | nahim rasanā pahim jāi bakhānā ||
prabhu sobhā sukha jānahim nayanā | kahi kimi sakahim tinhahi nahim bayanā
||

bahu bidhi mohi prabodhi sukha deī | lage karana sisu kautuka teī ||
sajala nayana kachu mukha kari rūkhā | citai mātu lāgī ati bhūkhā ||
dekhi mātu ātura uṭhi dhāī | kahi mṛdu bacana lie ura lāī ||
goda rākhi karāva paya pānā | raghupati carita lalita kara gānā ||

so. jehi sukha lāgi purāri asubha beṣa kṛta siva sukhada |
avadhapurī nara nāri tehi sukha mahumṁ santata magana || 88(ka) ||

soi sukha lavalesa jinha bāraka sapanehumṁ laheu |
te nahim ganahim khagesa brahmasukhahi sajjana sumati || 88(kha) ||

maim puni avadha raheumṁ kachu kālā | dekheumṁ bālabinoda rasālā ||
rāma prasāda bhagati bara pāyauṁ | prabhu pada bandi nijāśrama āyauṁ ||
taba te mohi na byāpī māyā | jaba te raghunāyaka apanāyā ||
yaha saba gupta carita maim gāvā | hari māyāṁ jimi mohi nacāvā ||
nija anubhava aba kahauṁ khagesā | binu hari bhajana na jāhi kalesā ||
rāma kṛpā binu sunu khagarāī | jāni na jāi rāma prabhutāī ||
jānem binu na hoi paratīti | binu paratīti hoi nahim prīti ||
prīti binā nahim bhagati diṛhāī | jimi khagapati jala kai cikanāī ||

so. binu gura hoi ki gyāna gyāna ki hoi birāga binu |
gāvahim beda purāna sukha ki lahia hari bhagati binu || 89(ka) ||

kou bisrāma ki pāva tāta sahaja santoṣa binu |
calai ki jala binu nāva koṭi jatana paci paci maria || 89(kha) ||

binu santoṣa na kāma nasāhim | kāma achata sukha sapanehumṁ nāhim ||
rāma bhajana binu miṭahim ki kāmā | thala bihīna taru kabahumṁ ki jāmā ||
binu bigyāna ki samatā āvai | kou avakāsa ki nabha binu pāvai ||

śraddhā binā dharmā nahim hoi | binu mahi gandha ki pāvai koī ||
binu tapa teja ki kara bistārā | jala binu rasa ki hoi saṁsārā ||
sīla ki mila binu budha sevakāi | jimi binu teja na rūpa gosāi ||
nija sukha binu mana hoi ki thīrā | parasa ki hoi bihīna samīrā ||
kavaniu siddhi ki binu bisvāsā | binu hari bhajana na bhava bhaya nāsā ||

do. binu bisvāsa bhagati nahim tehi binu dravahim na rāmu |
rāma kṛpā binu sapanehuṁ jīva na laha biśrāmu || 90(ka) ||

so. asa bicāri matidhīra taji kutarka saṁsaya sakala |
bhajahu rāma raghubīra karunākara sundara sukhada || 90(kha) ||

nija mati sarisa nātha maim gāi | prabhu pratāpa mahimā khagarāi ||
kaheuṁ na kachu kari juguti biseṣi | yaha saba maim nija nayanani dekhī ||
mahimā nāma rūpa guna gāthā | sakala amita ananta raghunāthā ||
nija nija mati muni hari guna gāvahim | nigama seṣa siva pāra na pāvahim ||
tumhahi ādi khaga masaka prajantā | nabha uṛāhim nahim pāvahim antā ||
timi raghupati mahimā avagāhā | tāta kabahuṁ kou pāva ki thāhā ||
rāmu kāma sata koṭi subhaga tana | durgā koṭi amita ari mardana ||
sakra koṭi sata sarisa bilāsā | nabha sata koṭi amita avakāsā ||

do. maruta koṭi sata bipula bala rabi sata koṭi prakāsa |
sasi sata koṭi susītala samana sakala bhava trāsa || 91(ka) ||

kāla koṭi sata sarisa ati dustara durga duranta |
dhūmaketu sata koṭi sama durādharāṣa bhagavanta || 91(kha) ||

prabhu agādha sata koṭi patālā | samana koṭi sata sarisa karālā ||
tīratha amita koṭi sama pāvana | nāma akhila agha pūga nasāvana ||
himagiri koṭi acala raghubīrā | sindhu koṭi sata sama gambhīrā ||
kāmadhenu sata koṭi samānā | sakala kāma dāyaka bhagavānā ||
sārada koṭi amita caturāi | bidhi sata koṭi sṛṣṭi nipunāi ||
biṣnu koṭi sama pālana kartā | rudra koṭi sata sama saṁhartā ||
dhanada koṭi sata sama dhanavānā | māyā koṭi prapañca nidhānā ||
bhāra dharana sata koṭi ahisā | niravadhi nirupama prabhu jagadīsā ||

chaṁ. nirupama na upamā āna rāma samāna rāmu nigama kahai |

jimi koṭi sata khadyota sama rabi kahata ati laghutā lahai ||
ehi bhāṁti nija nija mati bilāsa munisa harihi bakhānahīm |
prabhu bhāva gāhaka ati kṛpāla saprema suni sukha mānahīm ||

do. rāmu amita guna sāgara thāha ki pāvai koi |
santanha sana jasa kichu suneuṁ tumhahi sunāyauṁ soi || 92(ka) ||

so. bhāva basya bhagavāna sukha nidhāna karunā bhavana |
taji mamatā mada māna bhajia sadā sītā ravana || 92(kha) ||

sunī bhusuṅḍi ke bacana suhāe | haraṣita khagapati paṅkha phulāe ||
nayana nīra mana ati haraṣānā | śrīraghupati pratāpa ura ānā ||
pāchila moha samujhi pachitānā | brahma anādi manuja kari mānā ||
puni puni kāga carana siru nāvā | jāni rāma sama prema baṛhāvā ||
gura binu bhava nidhi tarai na koī | jaum birañci saṅkara sama hoī ||
saṁsaya sarpa graseu mohi tātā | dukhada lahari kutarka bahu brātā ||
tava sarūpa gāruṛi raghunāyaka | mohi jiāyau jana sukhadāyaka ||
tava prasāda mama moha nasānā | rāma rahasya anūpama jānā ||

do. tāhi prasāsi bibidha bidhi sīsa nāi kara jori |
bacana binīta saprema mṛdu boleu garuṛa bahori || 93(ka) ||

prabhu apāne abibeka te būjhauṁ svāmī tohi |
kṛpāsindhu sādara kahahu jāni dāsa nija mohi || 93(kha) ||

tumha sarbagya tanya tama pārā | sumati susīla sarala ācārā ||
gyāna birati bigyāna nivāsā | raghunāyaka ke tumha priya dāsā ||
kāraṇa kavana deha yaha pāī | tāta sakala mohi kahahu bujhāī ||
rāma carita sara sundara svāmī | pāyahu kahāṁ kahahu nabhagāmī ||
nātha sunā maim asa siva pāhīm | mahā pralayahuṁ nāsa tava nāhīm ||
mudhā bacana nahim īsvara kahaī | sou moreṁ mana saṁsaya ahaī ||
aga jaga jīva nāga nara devā | nātha sakala jagu kāla kalevā ||
aṅḍa kaṭāha amita laya kārī | kālu sadā duratikrama bhārī ||

so. tumhahi na byāpata kāla ati karāla kāraṇa kavana |
mohi so kahahu kṛpāla gyāna prabhāva ki joga bala || 94(ka) ||

do. prabhu tava āśrama āeṁ mora moha bhrama bhāga |
kāraṇa kavana so nātha saba kahahu sahita anurāga || 94(kha) ||

garuṇa girā suni haraṣeu kāgā | boleu umā parama anurāgā ||
dhanya dhanya tava mati uragārī | prasna tumhāri mohi ati pyārī ||
suni tava prasna saprema suhāī | bahuta janama kai sudhi mohi āī ||
saba nija kathā kahauṁ maim gāī | tāta sunahu sādara mana lāī ||
japa tapa makha sama dama brata dānā | birati bibeka joga bigyānā ||
saba kara phala raghupati pada premā | tehi binu kou na pāvai chemā ||
ehi tana rāma bhagati maim pāī | tāte mohi mamatā adhikāī ||
jehi teṁ kachu nija svāratha hoī | tehi para mamatā kara saba koī ||

so. pannagāri asi nīti śruti sammata sajjana kahahim |
ati nīcahu sana prīti karia jāni nija parama hita || 95(ka) ||

pāṭa kīṭa teṁ hoi tehi teṁ pāṭambara rucira |
kṛmi pālai sabu koi parama apāvana prāna sama || 95(kha) ||

svāratha sāṁca jīva kahuṁ ehā | mana krama bacana rāma pada nehā ||
soī pāvana soī subhaga sarīrā | jo tanu pāī bhajia raghubīrā ||
rāma bimukha lahi bidhi sama dehī | kabi kobida na prasamsahim tehi ||
rāma bhagati ehim tana ura jāīmī | tāte mohi parama priya svāmī ||
tajauṁ na tana nija icchā maranā | tana binu beda bhajana nahim baranā ||
prathama mohauṁ mohi bahuta bigovā | rāma bimukha sukha kabahuṁ na sovā
||
nānā janama karma puni nānā | kie joga japa tapa makha dānā ||
kavana joni janameuṁ jahauṁ nāhīm | maim khagesa bhrami bhrami jaga māhīm
||
dekheuṁ kari saba karama gosāī | sukhī na bhayauṁ abahim kī nāī ||
sudhi mohi nātha janma bahu kerī | siva prasāda mati mohauṁ na gherī ||

do. prathama janma ke carita aba kahauṁ sunahu bihagesa |
suni prabhu pada rati upajai jāteṁ miṭahim kalesa || 96(ka) ||

pūruba kalpa eka prabhu juga kalijuga mala mūla ||
nara aru nāri adharma rata sakala nigama pratikūla || 96(kha) ||

tehi kalijuga kosalapura jāi | janmata bhayaum̃ sūdra tanu pāi ||
siva sevaka mana krama aru bāni | āna deva nindaka abhimāni ||
dhana mada matta parama bācālā | ugrabuddhi ura dambha bisālā ||
jadapi raheum̃ raghupati rajadhāni | tadapi na kachu mahimā taba jāni ||
aba jānā maim avadha prabhāvā | nigamāgama purāna asa gāvā ||
kavanehum̃ janma avadha basa joi | rāma parāyana so pari hoī ||
avadha prabhāva jāna taba prāni | jaba ura basahim̃ rāmu dhanupāni ||
so kalikāla kaṭhina uragāri | pāpa parāyana saba nara nāri ||

do. kalimala grase dharma saba lupta bhae sadagrantha |
dambhinha nija mati kalpi kari pragaṭa kie bahu pantha || 97(ka) ||

bhae loga saba mohabasa lobha grase subha karma |
sunu harijāna gyāna nidhi kahauṃ kachuka kalidharma || 97(kha) ||

barana dharma nahim āsrama cāri | śruti birodha rata saba nara nāri ||
dvija śruti becaka bhūpa prajāsana | kou nahim̃ māna nigama anusāsana ||
māraga soi jā kahum̃ joi bhāvā | paṇḍita soi jo gāla bajāvā ||
mithyārambha dambha rata joī | tā kahum̃ santa kahai saba koī ||
soi sayāna jo paradhana hāri | jo kara dambha so baṛa ācāri ||
jau kaha jhūm̃ṭha masakhari jānā | kalijuga soi gunavanta bakhānā ||
nirācāra jo śruti patha tyāgi | kalijuga soi gyāni so birāgi ||
jākeṃ nakha aru jaṭā bisālā | soi tāpasa prasiddha kalikālā ||

do. asubha beṣa bhūṣana dhareṃ bhacchābhaccha je khāhim̃ |
tei jogī tei siddha nara pūjya te kalijuga māhim̃ || 98(ka) ||

so. je apakāri cāra tinha kara gaurava mānya tei |
mana krama bacana labāra tei bakatā kalikāla mahum̃ || 98(kha) ||

nāri bibasa nara sakala gosāi | nācahim̃ naṭa markāṭa kī nāi ||
sūdra dvijanha upadesahim̃ gyānā | meli janeū lehim̃ kudānā ||
saba nara kāma lobha rata krodhī | deva bipra śruti santa birodhī ||
guna mandira sundara pati tyāgi | bhajahim̃ nāri para puruṣa abhāgi ||
saubhāginim̃ bibhūṣana hīnā | bidhavanha ke siṅgāra nabīnā ||
gura siṣa badhira andha kā lekhā | eka na sunai eka nahim̃ dekhā ||
harai siṣya dhana soka na harai | so gura ghora naraka mahum̃ paraī ||

mātu pitā bālakanhi bolābahim| udara bharai soi dharma sikhāvahim ||

do. brahma gyāna binu nāri nara kahahim na dūsari bāta|
kauṛī lāgi lobha basa karahim bipra gura ghāta || 99(ka) ||

bādahim sūdra dvijanha sana hama tumha te kachu ghāṭi|
jānai brahma so biprabara āṁkhi dekhāvahim ḍāṭi || 99(kha) ||

para triya lampaṭa kapaṭa sayāne| moha droha mamatā lapaṭāne ||
tei abhedabādī gyānī nara| dekhā mem caritra kalijuga kara ||
āpu gae aru tinhahū ghālahim| je kahum̃ sata mārāga pratipālahim ||
kalpa kalpa bhari eka eka narakā| parahim je dūṣahim śruti kari tarakā ||
je baranādharma teli kumhārā| svapaca kirāta kola kalavārā ||
nāri muī gṛha sampati nāsī| mūṛa muṛāi hohim sanyāsī ||
te bipranha sana āpu pujāvahim| ubhaya loka nija hātha nasāvahim ||
bipra niracchara lolupa kāmī| nirācāra saṭha bṛṣalī svāmī ||
sūdra karahim japa tapa brata nānā| baiṭhi barāsana kahahim purānā ||
saba nara kalpita karahim acārā| jāi na barani anīti apārā ||

do. bhae barana saṅkara kali bhinnasetu saba loga|
karahim pāpa pāvahim dukha bhaya ruja soka biyoga || 100(ka) ||

śruti sammata hari bhakti patha saṅjuta birati bibeka|
tehi na calahim nara moha basa kalpahim pantha aneka || 100(kha) ||

chaṁ. bahu dāma saṁvārahim dhāma jati| biṣayā hari līnhi na rahi birati ||
tapasī dhanavanta daridra gṛhī| kali kautuka tāta na jāta kahī ||
kulavanti nikārahim nāri satī| gṛha ānihim cerī niberi gati ||
suta mānahim mātu pitā taba laum| abalānana dīkha nahim jaba laum ||
sasurāri piāri lagī jaba tem| riparūpa kuṭumba bhae taba tem ||
nṛpa pāpa parāyana dharma nahim| kari daṇḍa biḍamba prajā nitahim ||
dhanavanta kulīna malīna apī| dvija cinha janeu ughāra tapī ||
nahim māna purāna na bedahi jo| hari sevaka santa sahī kali sol
kabi bṛnda udāra dunī na sunī| guna dūṣaka brāta na kopī gunī ||
kali bārahim bāra dukāla parai| binu anna dukhī saba loga marai ||

do. sunu khagesa kali kapaṭa haṭha dambha dveṣa pāṣaṇḍa|

māna moha mārādi mada byāpi rahe brahmaṇḍa || 101(ka) ||

tāmasa dharma karahim nara japa tapa brata makha dāna |
deva na baraṣahim dharanīm bae na jāmahim dhāna || 101(kha) ||

chaṁ. abalā kaca bhūṣana bhūri chudhā | dhanahīna dukhī mamatā bahudhā ||
sukha cāhahim mūrha na dharma ratā | mati thori kaṭhori na komalatā || 1 ||

nara pīṛita roga na bhoga kahim | abhimāna birodha akāranahim ||
laghu jivana sambatu pañca dasā | kalapānta na nāsa gumānu asā || 2 ||

kalikāla bihāla kie manujā | nahim mānata kvau anujā tanujā |
nahim toṣa bicāra na sīlatatā | saba jāti kujāti bhae magatā || 3 ||

iriṣā paruṣācchara lolupatā | bhari pūri rahī samatā bigatā ||
saba loga biyoga bisoka hue | baranāśrama dharma acāra gae || 4 ||

dama dāna dayā nahim jānapanī | jaratā parabañcanatāti ghanī ||
tanu poṣaka nāri narā sagare | paranindaka je jaga mo bagare || 5 ||

do. sunu byālāri kāla kali mala avaguna āgāra |
gunaum̃ bahuta kalijuga kara binu prayāsa nistāra || 102(ka) ||

kṛtajuga tretā dvāpara pūjā makha aru joga |
jo gati hoi so kali hari nāma te pāvahim loga || 102(kha) ||

kṛtajuga saba jogī bigyānī | kari hari dhyāna tarahim bhava prānī ||
tretām̃ bibidha jagya nara karahim | prabhuhi samarpi karma bhava tarahim ||
dvāpara kari raghupati pada pūjā | nara bhava tarahim upāya na dūjā ||
kalijuga kevala hari guna gāhā | gāvata nara pāvahim bhava thāhā ||
kalijuga joga na jagya na gyānā | eka adhāra rāma guna gānā ||
saba bharosa taji jo bhaja rāmahī | prema sameta gāva guna grāmahī ||
soi bhava tara kachu saṁsaya nāhīm | nāma pratāpa pragatā kali māhīm ||
kali kara eka punīta pratāpā | mānasa punya hohim nahim pāpā ||

do. kalijuga sama juga āna nahim jauṁ nara kara bisvāsa |
gāi rāma guna gana bimalam̃ bhava tara binahim prayāsa || 103(ka) ||

pragaṭa cāri pada dharma ke kalila mahum̃ eka pradhāna |
jena kena bidhi dīnher̃ dāna karai kalyāna || 103(kha) ||

nita juga dharma hohim̃ saba kere | hṛdayam̃ rāma māyā ke prere ||
suddha satva samatā bigyānā | kṛta prabhāva prasanna mana jānā ||
satva bahuta raja kachu rati karmā | saba bidhi sukha tretā kara dharmā ||
bahu raja svalpa satva kachu tāmāsa | dvāpara dharma haraṣa bhaya mānasa ||
tāmāsa bahuta rajoguna thorā | kali prabhāva birodha cahum̃ orā ||
budha juga dharma jāni mana māhim̃ | taji adharma rati dharma karāhim̃ ||
kāla dharma nahim̃ byāpahim̃ tāhī | raghupati carana prīti ati jāhī ||
naṭa kṛta bikaṭa kapaṭa khagarāyā | naṭa sevakahi na byāpai māyā ||

do. hari māyā kṛta doṣa guna binu hari bhajana na jāhim̃ |
bhajia rāma taji kāma saba asa bicāri mana māhim̃ || 104(ka) ||

tehi kalikāla baraṣa bahu baseum̃ avadha bihagesa |
pareu dukāla bipati basa taba maim̃ gayaum̃ bidesa || 104(kha) ||

gayaum̃ ujenī sunu uragārī | dīna malīna daridra dukhārī ||
gaem̃ kāla kachu sampati pāi | taham̃ puni karaum̃ sambhu sevakāi ||
bipra eka baidika siva pūjā | karai sadā tehi kāju na dūjā ||
parama sādhu paramāratha bindaka | sambhu upāsaka nahim̃ hari nindaka ||
tehi sevaum̃ maim̃ kapaṭa sametā | dvija dayāla ati nīti nicketā ||
bāhija namra dekhi mohi sāim̃ | bipra paṛhāva putra kī nāim̃ ||
sambhu mantra mohi dvijabara dīnhā | subha upadesa bibidha bidhi kīnhā ||
japaum̃ mantra siva mandira jāi | hṛdayam̃ dambha ahamiti adhikāi ||

do. maim̃ khala mala saṅkula mati nīca jāti basa moha |
hari jana dvija dekher̃ jaraum̃ karaum̃ biṣnu kara droha || 105(ka) ||

so. gura nita mohi prabodha dukhita dekhi ācarana mama |
mohi upajai ati krodha dambhihi nīti ki bhāvaī || 105(kha) ||

eka bāra gura līnha bolāi | mohi nīti bahu bhām̃ti sikhāi ||
siva sevā kara phala suta soī | abirala bhagati rāma pada hoī ||
rāmahi bhajahim̃ tāta siva dhātā | nara pāvam̃ra kai ketika bātā ||

jāsu carana aja siva anurāgī | tātu drohaṃ sukha cahasi abhāgī ||
hara kahuṃ hari sevaka gura kaheū | suni khaganātha hṛdaya mama daheū ||
adhama jāti maiṃ bidyā pāeṃ | bhayaumṃ jathā ahi dūdhā piāeṃ ||
mānī kuṭila kubhāgya kujātī | gura kara droha karauṃ dinu rātī ||
ati dayāla gura svalpa na krodhā | puni puni mohi sikhāva subodhā ||
jehi te nīca baṛāī pāvā | so prathamahimṃ hati tāhi nasāvā ||
dhūma anala sambhava sunu bhāī | tehi bujhāva ghana padavī pāī ||
raja maga parī nirādara rahaī | saba kara pada prahāra nita sahaī ||
maruta uṛāva prathama tehi bharaī | puni nṛpa nayana kirīṭanhi paraī ||
sunu khagapati asa samujhi prasaṅgā | budha nahimṃ karahim adhama kara
saṅgā ||
kabi kobida gāvahim asi nīti | khala sana kalaha na bhala nahimṃ prīti ||
udāsīna nita rahia gosāim | khala pariharia svāna kī nāim ||
maiṃ khala hṛdayaṃ kapaṭa kuṭilāī | gura hita kahai na mohi sohaī ||

do. eka bāra hara mandira japata raheumṃ siva nāma |
gura āyau abhimāna tem uṭhi nahimṃ kīnha pranāma || 106(ka) ||

so dayāla nahimṃ kaheu kachu ura na roṣa lavalesa |
ati agha gura apamānatā sahi nahimṃ sake mahesa || 106(kha) ||

mandira mājha bhaī nabha bānī | re hatabhāgya agya abhimānī ||
jadyapi tava gura keṃ nahimṃ krodhā | ati kṛpāla cita samyaka bodhā ||
tadapi sāpa saṭha daihauṃ tohī | nīti birodha sohaī na mohī ||
jauṃ nahimṃ daṇḍa karauṃ khala torā | bhraṣṭa hoi śrutimāraga morā ||
je saṭha gura sana iriṣā karahimṃ | raurava naraka koṭi juga parahimṃ ||
trijaga joni puni dharahimṃ sarīrā | ayuta janma bhari pāvahimṃ pīrā ||
baiṭha rahesi ajagara iva pāpī | sarpa hohi khala mala mati byāpī ||
mahā biṭapa koṭara mahuṃ jāī || rahu adhamādhama adhagati pāī ||

do. hāhākāra kīnha gura dārūna suni siva sāpa ||
kampita mohi biloki ati ura upajā paritāpa || 107(ka) ||

kari daṇḍavata saprema dvija siva sanmukha kara jori |
binaya karata gadagada svara samujhi ghora gati mori || 107(kha) ||

namāmīśamīśāna nirvāṇarūpaṃ | vimbhūṃ byāpakamṃ brahma vedasvarūpaṃ |

nijaṃ nirguṇaṃ nirvikalpaṃ nirīṃha | cidākāśamākāśavāsaṃ bhaje'haṃ ||
nirākāraṃkāramūlaṃ turīyaṃ | girā gyāna gotītamīśaṃ girīśaṃ ||
karālaṃ mahākāla kālaṃ kṛpālaṃ | guṇāgāra saṃsārapāraṃ nato'haṃ ||
tuṣārādri saṅkāśa gauraṃ gabhīraṃ | manobhūta koṭi prabhā śrī śarīraṃ ||
sphuraṇmauli kallolinī cāru gaṅgā | lasadbhālabāleṇdu kaṅṭhe bhujāṅgā ||
calatkuṇḍalaṃ bhrū sunetraṃ viśālaṃ | prasannānanaṃ nīlakaṅṭhaṃ dayālaṃ ||
mṛgādhīśacarmāmbaraṃ muṇḍamālaṃ | priyaṃ śaṅkaraṃ sarvaṇāthaṃ bhajāmi
||

pracaṇḍaṃ prakṛṣṭaṃ pragalbhaṃ pareśaṃ | akhaṇḍaṃ ajaṃ
bhānukoṭiprakāśaṃ ||

trayaḥśūla nirmūlanaṃ sūlapāṇiṃ | bhaje'haṃ bhavānīpatiṃ bhāvagamyāṃ ||
kalātīta kalyāṇa kalpāntakārī | sadā sajjanāṇḍadātā purārī ||
cidānandasandoḥa mohāpahārī | prasīda prasīda prabho manmathārī ||
na yāvad umānātha pādāravindaṃ | bhajantīha loke pare vā narāṅgāṃ ||
na tāvatsukhaṃ śānti santāpanāśaṃ | prasīda prabho sarvabhūtādhivāsaṃ ||
na jānāmi yogaṃ japaṃ naiva pūjāṃ | nato'haṃ sadā sarvadā śambhu tubhyaṃ
||

jarā janma duḥkhaugha tātapyamānaṃ | prabho pāhi āpannamāmīśa śambho ||
śloka-rudrāṣṭakamidaṃ proktaṃ vipreṇa haratoṣaye |
ye paṭhanti narā bhaktyā teṣāṃ śambhuḥ prasīdati || 9 ||

do. -suni binatī sarbagya siva dekhi bripra anurāgu |
puni mandira nabhabānī bhāi dvijabara bara māgu || 108(ka) ||

jauṃ prasanna prabhu mo para nātha dīna para nehu |
nija pada bhagati dei prabhu puni dūsara bara dehu || 108(kha) ||

tava māyā basa jīva jaṛa santata phirai bhulāna |
tehi para krodha na karia prabhu kṛpā sindhu bhagavāna || 108(ga) ||

saṅkara dīnadayāla aba ehi para hohu kṛpāla |
sāpa anugraha hoi jehiṃ nātha thorehiṃ kāla || 108(gha) ||

ehi kara hoi parama kalyānā | soi karahu aba kṛpānidhānā ||
bipragirā suni parahita sānī | evamastu iti bhāi nabhabānī ||
jadapi kīnha ehiṃ dārūna pāpā | mairi puni dīnha kopa kari sāpā ||
tadapi tumhāra sādhitā dekhī | karihaum̃ ehi para kṛpā biseṣī ||

chamāsila je para upakārī | te dvija mohi priya jathā kharārī ||
mora śrāpa dvija byartha na jāihi | janma sahāsa avāsyā yaha pāihi ||
janamata marata dusaha dukha hoī | ahi svalpau nahim byāpihi soī ||
kavaneuṃ janma miṭhihi nahim gyānā | sunahi sūdra mama bacana pravānā ||
raghupati purim janma taba bhayaū | puni taim mama sevāṃ mana dayaū ||
purī prabhāva anugraha moreṃ | rāma bhagati upajihī ura toreṃ ||
sunu mama bacana satya aba bhāi | haritoṣana brata dvija sevakāi ||
aba jani karahi bipra apamānā | jānehu santa ananta samānā ||
indra kulisa mama sūla bisālā | kāladaṇḍa hari cakra karālā ||
jo inha kara mārā nahim marāi | bipradroha pāvaka so jarāi ||
asa bibeka rākhehu mana māhim | tumha kahaṃ jaga durlabha kachu nāhim ||
aurau eka āsiṣā morī | apratihata gati hoihi torī ||

do. suni siva bacana haraṣi gura evamastu iti bhāṣi |
mohi prabodhi gayau gṛha sambhu carana ura rākhi || 109(ka) ||

prerita kāla bidhi giri jāi bhayaum mairi byāla |
puni prayāsa binu so tanu jajeum gaem kachu kāla || 109(kha) ||

joi tanu dharauṃ tajaum puni anāyāsa harijāna |
jimi nūtana paṭa pahirai nara pariharai purāna || 109(ga) ||

sivam rākhī śruti nīti aru maim nahim pāvā klesa |
ehi bidhi dhareum bibidha tanu gyāna na gayau khagesa || 109(gha) ||

trijaga deva nara joi tanu dharauṃ | tahaṃ tahaṃ rāma bhajana anusaraum ||
eka sūla mohi bisara na kāū | gura kara komala sīla subhāū ||
carama deha dvija kai maim pāi | sura durlabha purāna śruti gāi ||
khelaum tahum bālakanha milā | karauṃ sakala raghunāyaka līlā ||
prauṛha bhaem mohi pitā paṛhāvā | samajhauṃ sunauṃ gunauṃ nahim bhāvā ||
mana te sakala bāsanā bhāgī | kevala rāma carana laya lāgī ||
kahu khagesa asa kavana abhāgī | kharī seva suradhenuhi tyāgī ||
prema magana mohi kachu na sohāi | hāreu pitā paṛhāi paṛhāi ||
bhae kālabasa jaba pitu mātā | mairi bana gayauṃ bhajana janatrātā ||
jahaṃ jahaṃ bipina munisvara pāvauṃ | āśrama jāi jāi siru nāvauṃ ||
būjhata tinhahi rāma guna gāhā | kahahim sunauṃ haraṣita khaganāhā ||
sunata phirauṃ hari guna anubādā | abyāhata gati sambhu prasādā ||

chūṭī tribidha iṣanā gārhi | eka lālasā ura ati bārhi ||
rāma carana bārija jaba dekhauṁ | taba nija janma saphala kari lekhaum ||
jehi pūṁchauṁ soi muni asa kahaī | iṣvara sarba bhūtamaya ahaī ||
nirguna mata nahim mohi sohāī | saguna brahma rati ura adhikāī ||

do. gura ke bacana surati kari rāma carana manu lāga |
raghupati jasa gāvata phiraum̃ chana chana nava anurāga || 110(ka) ||

meru sikhara baṭa chāyāṁ muni lomasa āsina |
dekhi carana siru nāyaum̃ bacana kaheum̃ ati dīna || 110(kha) ||

sunī mama bacana binīta mṛdu muni kṛpāla khagarāja |
mohi sādara pūṁchata bhae dvija āyahu kehi kāja || 110(ga) ||

taba maim̃ kahā kṛpānidhi tumha sarbagya sujāna |
saguna brahma avarādhana mohi kahahu bhagavāna || 110(gha) ||

taba muniṣa raghupati guna gāthā | kahe kachuka sādara khaganāthā ||
brahmagyāna rata muni bigyāni | mohi parama adhikārī jāni ||
lāge karana brahma upadesā | aja adveta aguna hṛdayesā ||
akala anīha anāma arupā | anubhava gamya akhaṇḍa anūpā ||
mana gotīta amala abināsī | nirbikāra niravadhi sukha rāsī ||
so taim̃ tāhi tohi nahim̃ bhedā | bāri bīci iva gāvahi bedā ||
bibidha bhāṁti mohi muni samujhāvā | nirguna mata mama hṛdayaṁ na āvā ||
puni maim̃ kaheum̃ nāi pada sīsā | saguna upāsana kahahu munīsā ||
rāma bhagati jala mama mana mīnā | kimi bilagāi munīsa prabīnā ||
soi upadesa kahahu kari dāyā | nija nayanahi dekhauṁ raghurāyā ||
bhari locana biloki avadhesā | taba sunihauṁ nirguna upadesā ||
muni puni kahi harikathā anūpā | khaṇḍi saguna mata aguna nirūpā ||
taba maim̃ nirguna mata kara dūrī | saguna nirūpauṁ kari haṭha bhūrī ||
uttara pratiuttara maim̃ kīnhā | muni tana bhae krodha ke cīnhā ||
sunu prabhu bahuta avagyā kieṁ | upaja krodha gyāninha ke hieṁ ||
ati saṅgharaṣana jauṁ kara koī | anala pragaṭa candana te hoī ||

do. -bārambāra sakopa muni karai nirupana gyāna |
maim̃ apanem̃ mana baiṭha taba karauṁ bibidha anumāna || 111(ka) ||

krodha ki dvetabuddhi binu dvaita ki binu agyāna|
māyābasa parichinna jaṛa jīva ki īsa samāna || 111(kha) ||

kabahuṃ ki dukha saba kara hita tākem| tehi ki daridra parasa mani jākem ||
paradrohī kī hohim nisaṅkā| kāmī puni ki rahahim akalaṅkā ||
baṁsa ki raha dvija anahita kīnheṁ| karma ki hohim svarūpahi cīnheṁ ||
kāhū sumati ki khala saṁga jāmi| subha gati pāva ki paratriya gāmi ||
bhava ki parahim paramātmā bindaka| sukhī ki hohim kabahuṃ harinindaka ||
rāju ki rahai nīti binu jānem| agha ki rahahim haricarita bakhānem ||
pāvana jasa ki punya binu hoī| binu agha ajasa ki pāvai koī ||
lābhu ki kichu hari bhagati samānā| jehi gāvahim śruti santa purānā ||
hāni ki jaga ehi sama kichu bhāī| bhajia na rāmahi nara tanu pāī ||
agha ki pisunatā sama kachu ānā| dharmā ki dayā sarisa harijānā ||
ehi bidhi amiti juguti mana gunaūṃ| muni upadesa na sādara sunaūṃ ||
puni puni saguna paccha maim ropā| taba muni boleu bacana sakopā ||
mūrha parama sikha deum na mānasi| uttara pratiuttara bahu ānasi ||
satya bacana bisvāsa na karahī| bāyasa iva sabahī te ḍarahī ||
saṭha svapaccha taba hṛdayaṁ bisālā| sapadi hohi pacchī caṇḍālā ||
līnha śrāpa maim sīsa caṛhāī| nahim kachu bhaya na dīnatā āī ||

do. turata bhayaum maim kāga taba puni muni pada siru nāī|
sumiri rāma raghubaṁsa mani haraṣita caleum urāī || 112(ka) ||

umā je rāma carana rata bigata kāma mada krodha ||
nija prabhumaya dekhahim jagata kehi sana karahim birodha || 112(kha) ||

sunu khagesa nahim kachu riṣi dūṣana| ura preraka raghubaṁsa bibhūṣana ||
kṛpāsindhu muni mati kari bhori| līnhi prema paricchā morī ||
mana baca krama mohi nija jana jānā| muni mati puni pherī bhagavānā ||
riṣi mama mahata sīlatā dekhī| rāma carana bisvāsa biseṣī ||
ati bisamaya puni puni pachitāī| sādara muni mohi līnha bolāī ||
mama paritoṣa bibidha bidhi kīnhā| haraṣita rāmamantra taba dīnhā ||
bālakarūpa rāma kara dhyānā| kaheu mohi muni kṛpānidhānā ||
sundara sukhada mihi ati bhāvā| so prathamahim maim tumhahi sunāvā ||
muni mohi kachuka kāla tahaṁ rākhā| rāmacaritamānasa taba bhāṣā ||
sādara mohi yaha kathā sunāī| puni bole muni girā suhāī ||
rāmacarita sara gupta suhāvā| sambhu prasāda tāta maim pāvā ||

tohi nija bhagata rāma kara jānī | tāte maim saba kaheum̃ bakhānī ||
rāma bhagati jinha kem ura nāhīm | kabahuṃ na tāta kahia tinha pāhīm ||
muni mohi bibidha bhāṃti samujhāvā | maim saprema muni pada siru nāvā ||
nija kara kamala parasi mama sīsā | haraṣita āsiṣa dīnha munīsā ||
rāma bhagati abirala ura torem̃ | basihi sadā prasāda aba morem̃ ||

do. -sadā rāma priya hohu tumha subha guna bhavana amāna |
kāmarūpa icdhāmarana gyāna birāga nidhāna || 113(ka) ||

jeh̃him āśrama tumha basaba puni sumirata śrībhagavanta |
byāpihi tahaṃ na abidyā jojana eka prajanta || 113(kha) ||

kāla karma guna doṣa subhāū | kachu dukha tumhahi na byāpihi kāū ||
rāma rahasya lalita bidhi nānā | gupta pragaṭa itihāsa purānā ||
binu śrama tumha jānaba saba soū | nita nava neha rāma pada hoū ||
jo icchā karihahu mana māhīm | hari prasāda kachu durlabha nāhīm ||
suni muni āsiṣa sunu matidhīrā | brahmagirā bhai gagana gaṃbhīrā ||
evamastu tava baca muni gyānī | yaha mama bhagata karma mana bānī ||
suni nabhagirā haraṣa mohi bhayaū | prema magana saba saṃsaya gayaū ||
kari binatī muni āyasu pāī | pada saroja puni puni siru nāī ||
haraṣa sahita ehim āśrama āyaum̃ | prabhu prasāda durlabha bara pāyaum̃ ||
ihāṃ basata mohi sunu khaga īsā | bīte kalapa sāta aru bīsā ||
karauṃ sadā raghupati guna gānā | sādara sunahim̃ bihaṅga sujānā ||
jaba jaba avadhapurīm̃ raghubīrā | dharahim̃ bhagata hita manuja sarīrā ||
taba taba jāī rāma pura rahaūṃ | sisulīlā biloki sukha lahaūṃ ||
puni ura rākhi rāma sisurūpā | nija āśrama āvaum̃ khagabhūpā ||
kathā sakala maim̃ tumhahi sunāī | kāga deha jehim̃ kārana pāī ||
kahium̃ tāta saba prasna tumhārī | rāma bhagati mahimā ati bhārī ||

do. tāte yaha tana mohi priya bhayau rāma pada neha |
nija prabhu darasana pāyaum̃ gae sakala sandeha || 114(ka) ||

māsapārāyaṇa untisavāṃ viśrāma
bhagati paccha haṭha kari raheum̃ dīnhi mahāriṣi sāpa |
muni durlabha bara pāyaum̃ dekhahu bhajana pratāpa || 114(kha) ||

je asi bhagati jāni pariharahīm̃ | kevala gyāna hetu śrama karahīm̃ ||

te jaṛa kāmadhenu gṛhañ tyāgī | khojata āku phirahim paya lāgī ||
sunu khagesa hari bhagati bihāī | je sukha cāhahim āna upāī ||
te saṭha mahāsindhu binu taranī | pairi pāra cāhahim jaṛa karanī ||
suni bhasuñḍi ke bacana bhavānī | boleu garuṛa haraṣi mṛdu bānī ||
tava prasāda prabhu mama ura māhīm | saṁsaya soka moha bhrama nāhīm ||
suneuñ punīta rāma guna grāmā | tumhari kṛpāñ laheuñ biśrāmā ||
eka bāta prabhu pūñchaum̃ tohī | kahahu bujhāī kṛpānidhi mohī ||
kahahim santa muni beda purānā | nahim kachu durlabha gyāna samānā ||
soi muni tumha sana kaheu gosāīm | nahim ādarehu bhagati kī nāīm ||
gyānahi bhagatihi antara ketā | sakala kahahu prabhu kṛpā nīketā ||
suni uragāri bacana sukha mānā | sādara boleu kāga sujānā ||
bhagatihi gyānahi nahim kachu bheda | ubhaya harahim bhava sambhava kheda
||
nātha munīsa kahahim kachu antara | sāvadhāna sou sunu bihaṅgabara ||
gyāna birāga joga bigyānā | e saba puruṣa sunahu harijānā ||
puruṣa pratāpa prabala saba bhāñtī | abalā abala sahaja jaṛa jāti ||

do. -puruṣa tyāgi saka nārihi jo birakta mati dhīra ||
na tu kāmī biṣayābasa bimukha jo pada raghubīra || 115(ka) ||

so. sou muni gyānanidhāna mṛganayanī bidhu mukha nirakhi |
bibasa hoi harijāna nāri biṣnu māyā pragaṭa || 115(kha) ||

ihāñ na pacchapāta kachu rākhaum̃ | beda purāna santa mata bhāṣaum̃ ||
moha na nāri nāri kem rūpā | pannagāri yaha rīti anūpā ||
māyā bhagati sunahu tumha doū | nāri barga jānai saba koū ||
puni raghubīrahi bhagati piārī | māyā khalu nartakī bicāri ||
bhagatihi sānukūla raghurāyā | tāte tehi ḍarapati ati māyā ||
rāma bhagati nirupama nirupādhī | basai jāsu ura sadā abādhī ||
tehi biloki māyā sakucāī | kari na sakai kachu nija prabhutāī ||
asa bicāri je muni bigyānī | jācahīm bhagati sakala sukha khānī ||

do. yaha rahasya raghunātha kara begi na jānai koi |
jo jānai raghupati kṛpāñ sapanehum̃ moha na hoi || 116(ka) ||

aurau gyāna bhagati kara bheda sunahu suprabīna |
jo suni hoi rāma pada prīti sadā abichīna || 116(kha) ||

sunahu tāta yaha akatha kahānī | samujhata banai na jāi bakhānī ||
īsvara aṁsa jīva abināsī | cetana amala sahaja sukha rāsī ||
so māyābasa bhayau gosāim | baṁdhyo kīra marakaṭa kī nāi ||
jaṛa cetanahi granthi pari gai | jadapi mṛṣā chūṭata kaṭhinaī ||
taba te jīva bhayau saṁsārī | chūṭa na granthi na hoi sukhārī ||
śruti purāna bahu kaheu upāi | chūṭa na adhika adhika arujhāi ||
jīva hṛdayaṁ tama moha biseṣī | granthi chūṭa kimi parai na dekhī ||
asa saṅjoga īsa jaba karaī | tabahuṁ kadācita so niruarāi ||
sāttvika śraddhā dhenu suhāi | jauṁ hari kṛpāṁ hṛdayaṁ basa āi ||
japa tapa brata jama niyama apārā | je śruti kaha subha dharmā acārā ||
tei tṛna harita carai jaba gāi | bhāva baccha sisu pāi penhāi ||
noi nibṛtti pātra bisvāsā | nirmala mana ahīra nija dāsā ||
parama dharmamaya paya duhi bhāi | avaṭai anala akāma bihāi ||
toṣa maruta taba chamāṁ juṛāvai | dhṛti sama jāvanu dei jamāvai ||
muditāṁ mathaim bicāra mathānī | dama adhāra rajū satya subānī ||
taba mathi kārhi lei navanītā | bimala birāga subhaga supunitā ||

do. joga agini kari praḡaṭa taba karma subhāsubha lāi |
buddhi sirāvaim gyāna ghṛta mamatā mala jari jāi || 117(ka) ||

taba bigyānarūpini buddhi bisada ghṛta pāi |
citta diā bhari dharai dṛṛha samatā diaṭi banāi || 117(kha) ||

tīni avasthā tīni guna tehi kapāsa tem kārhi |
tūla turīya saṁvāri puni bātī karai sugārhi || 117(ga) ||

so. ehi bidhi lesai dīpa teja rāsī bigyānamaya |
jātahim jāsu samīpa jarahim madādika salabha saba || 117(gha) ||

sohamasmi iti bṛtti akhaṇḍā | dīpa sikhā soi parama pracaṇḍā ||
ātama anubhava sukha suprakāsā | taba bhava mūla bheda bhrama nāsā ||
prabala abidyā kara parivārā | moha ādi tama miṭai apārā ||
taba soi buddhi pāi uṁjiārā | ura gṛhaṁ baiṭhi granthi niruārā ||
chorana granthi pāva jauṁ soī | taba yaha jīva kṛtāratha hoī ||
chorata granthi jāni khagarāyā | bighna aneka karai taba māyā ||
ridhhi siddhi prerai bahu bhāi | buddhahi lobha dikhāvahim āi ||

kala bala chala kari jāhim samīpā | añcala bāta bujhāvahim dīpā ||
hoi buddhi jaum parama sayānī | tinha tana citava na anahita jānī ||
jaum tehi bighna buddhi nahim bādhi | tau bahori sura karahim upādhi ||
indrīm dvāra jharokhā nānā | tahañ tahañ sura baiṭhe kari thānā ||
āvata dekhahim biṣaya bayārī | te haṭhi dehī kapāṭa ughārī ||
jaba so prabhañjana ura grhañ jāi | tabahim dīpa bigyāna bujhāi ||
granthi na chūṭi miṭā so prakāsā | buddhi bikala bhai biṣaya batāsā ||
indrinha suranha na gyāna sohāi | biṣaya bhoga para prīti sadāi ||
biṣaya samīra buddhi kṛta bhorī | tehi bidhi dīpa ko bāra bahorī ||

do. taba phiri jīva bibidha bidhi pāvai saṁsṛti klesa |
hari māyā ati dustara tari na jāi bihagesa || 118(ka) ||

kahata kaṭhina samujhata kaṭhina sādhana kaṭhina bibeka |
hoi ghunācchara nyāya jaum puni pratyūha aneka || 118(kha) ||

gyāna pantha kṛpāna kai dhārā | parata khagesa hoi nahim bārā ||
jo nirbighna pantha nirbahāi | so kaivalya parama pada lahāi ||
ati durlabha kaivalya parama pada | santa purāna nigama āgama bada ||
rāma bhajata soi mukuti gosāi | anaicchita āvai bariāi ||
jimi thala binu jala rahi na sakāi | koṭi bhāñti kou karai upāi ||
tathā moccha sukha sunu khagarāi | rahi na sakai hari bhagati bihāi ||
asa bicāri hari bhagata sayāne | mukti nirādara bhagati lubhāne ||
bhagati karata binu jatana prayāsā | saṁsṛti mūla abidyā nāsā ||
bhojana karia ṭṛpiti hita lāgī | jimi so asana pacavai jaṭharāgī ||
asi haribhagati sugama sukhadāi | ko asa mūrha na jāhi sohāi ||

do. sevaka sebya bhāva binu bhava na taria uragāri ||
bhajahu rāma pada pañkaja asa siddhānta bicāri || 119(ka) ||

jo cetana kahañ zaṛa karai zaṛahi karai caitanya |
asa samartha raghunāyakahim bhajahim jīva te dhanya || 119(kha) ||

kaheum gyāna siddhānta bujhāi | sunahu bhagati mani kai prabhutāi ||
rāma bhagati cintāmani sundara | basai garuṛa jāke ura antara ||
parama prakāsa rūpa dina rāti | nahim kachu cahia diā ghrta bāti ||
moha daridra nikaṭa nahim āvā | lobha bāta nahim tāhi bujhāvā ||

prabala abidyā tama miṭi jāi | hārahiṃ sakala salabha samudāi ||
khala kāmādi nikaṭa nahim jāhīm | basai bhagati jāke ura māhīm ||
garala sudhāsama ari hita hoī | tehi mani binu sukha pāva na koī ||
byāpahim mānasa roga na bhārī | jinha ke basa saba jīva dukhārī ||
rāma bhagati mani ura basa jākem | dukha lavalesa na sapanehum tākem ||
catura siromani tei jaga māhīm | je mani lāgi sujatana karāhīm ||
so mani jadapi pragaṭa jaga ahaī | rāma kṛpā binu nahim kou lahaī ||
sugama upāya pāibe kere | nara hatabhāgya dehim bhaṭamere ||
pāvana parbata beda purānā | rāma kathā rucirākara nānā ||
marmī sajjana sumati kudārī | gyāna birāga nayana uragārī ||
bhāva sahita khojai jo prānī | pāva bhagati mani saba sukha khānī ||
morem mana prabhu asa bisvāsā | rāma te adhika rāma kara dāsā ||
rāma sindhu ghana sajjana dhīrā | candana taru hari santa samīrā ||
saba kara phala hari bhagati suhāī | so binu santa na kāhūm pāī ||
asa bicāri joi kara satasaṅgā | rāma bhagati tehi sulabha bihaṅgā ||

do. brahma payonidhi mandara gyāna santa sura āhim |
kathā sudhā mathi kārḥahim bhagati madhuratā jāhim || 120(ka) ||

birati carma asi gyāna mada lobha moha ripu māri |
jaya pāia so hari bhagati dekhu khagesa bicāri || 120(kha) ||

puni saprema boleu khagarāū | jaum kṛpāla mohi ūpara bhāū ||
nātha mohi nija sevaka jānī | sapta prasna kahahu bakhānī ||
prathamahim kahahu nātha matidhīrā | saba te durlabha kavana sarīrā ||
baṛa dukha kavana kavana sukha bhārī | sou sañchepahim kahahu bicāri ||
santa asanta marama tumha jānahu | tinha kara sahaja subhāva bakhānahu ||
kavana punya śruti bidita bisālā | kahahu kavana agha parama karālā ||
mānasa roga kahahu samujhāī | tumha sarbagya kṛpā adhikāī ||
tāta sunahu sādara ati prīti | maim sañchepa kahauṃ yaha nīti ||
nara tana sama nahim kavaniu dehī | jīva carācara jācata tehī ||
naraga svarga apabarga nisenī | gyāna birāga bhagati subha denī ||
so tanu dhari hari bhajahim na je nara | hohim biṣaya rata manda manda tara ||
kāṃca kirica badalem te lehī | kara te ḍāri parasa mani dehīm ||
nahim daridra sama dukha jaga māhīm | santa milana sama sukha jaga nāhīm ||
para upakāra bacana mana kāyā | santa sahaja subhāu khagarāyā ||
santa sahaḥim dukha parahita lāgi | paradukha hetu asanta abhāgi ||

bhūrja tarū sama santa kṛpālā | parahita niti saha bipati bisālā ||
 sana iva khala para bandhana karaī | khāla kaṛhāi bipati sahi maraī ||
 khala binu svāratha para apakārī | ahi mūṣaka iva sunu uragārī ||
 para sampadā bināsi nasāhīm | jimi sasi hati hima upala bilāhīm ||
 duṣṭa udaya jaga ārati hetū | jathā prasiddha adhama graha ketū ||
 santa udaya santata sukhakārī | bisva sukhada jimi indu tamārī ||
 parama dharma śruti bidita ahimsā | para nindā sama agha na garīsā ||
 hara gura nindaka dādura hoī | janma sahastra pāva tana soī ||
 dvija nindaka bahu naraka bhoga kari | jaga janamai bāyasa sarīra dhari ||
 sura śruti nindaka je abhimānī | raurava naraka parahiṃ te prānī ||
 hohim ulūka santa nindā rata | moha nisā priya gyāna bhānu gata ||
 saba ke nindā je jaṛa karahīm | te camagādura hoi avatarahīm ||
 sunahu tāta aba mānasa rogā | jinha te dukha pāvahiṃ saba logā ||
 moha sakala byādhinha kara mūlā | tinha te puni upajahim bahu sūlā ||
 kāma bāta kapha lobha apārā | krodha pitta nita chāti jārā ||
 prīti karahim jaum tīniu bhāi | upajai sanyapāta dukhadāi ||
 biṣaya manoratha durgama nānā | te saba sūla nāma ko jānā ||
 mamatā dādu kaṇḍu iraṣāi | haraṣa biṣāda garaha bahutāi ||
 para sukha dekhi jarani soi chaī | kuṣṭa duṣṭatā mana kuṭilāi ||
 ahaṅkāra ati dukhada ḍamaruā | dambha kapaṭa mada māna neharuā ||
 tṛsnā udarabṛddhi ati bhārī | tribidha iṣanā taruna tijārī ||
 juga bidhi jvara matsara abibekā | kahaṃ lāgi kahauṃ kuroga anekā ||

do. eka byādhi basa nara marahim e asādhi bahu byādhi |
 pīrahim santata jīva kahum so kimi lahai samādhi || 121(ka) ||

nema dharma ācāra tapa gyāna jagya japa dāna |
 bheṣaja puni koṭinha nahim roga jāhim harijāna || 121(kha) ||

ehi bidhi sakala jīva jaga rogī | soka haraṣa bhaya prīti biyogī ||
 mānaka roga kachuka mairiṃ gāe | hahim saba kem lakhi biralenna pāe ||
 jāne te chījahim kachu pāpī | nāsa na pāvahiṃ jana paritāpī ||
 biṣaya kupathya pāi aṅkure | munihu hṛdayaṃ kā nara bāpure ||
 rāma kṛpāṃ nāsahi saba rogā | jaum ehi bhāṃti banai saṃyogā ||
 sadagura baida bacana bisvāsā | sañjama yaha na biṣaya kai āsā ||
 raghupati bhagati sajīvana mūrī | anūpāna śraddhā mati pūrī ||
 ehi bidhi bhalehim so roga nasāhīm | nāhim ta jatana koṭi nahim jāhim ||

jānia taba mana biruja gosāñī | jaba ura bala birāga adhikāi ||
sumati chudhā bārhai nita nai | biṣaya āsa durbalatā gaī ||
bimala gyāna jala jaba so nahāi | taba raha rāma bhagati ura chāi ||
siva aja suka sanakādika nārada | je muni brahma bicāra bisārada ||
saba kara mata khaganāyaka ehā | karia rāma pada pañkaja nehā ||
śruti purāna saba grantha kahāhim | raghupati bhagati binā sukha nāhim ||
kamaṭha pīṭha jāmahim baru bārā | bandhyā suta baru kāhuhi mārā ||
phūlahim nabha baru bahubidhi phūlā | jīva na laha sukha hari pratikūlā ||
tṛṣā jāi baru mṛgajala pānā | baru jāmahim sasa sīsa biṣānā ||
andhakāru baru rabihi nasāvai | rāma bimukha na jīva sukha pāvai ||
hima te anala pragaṭa baru hoī | bimukha rāma sukha pāva na koī ||
do0bāri mathem gṛta hoi baru sikatā te baru tela |

binu hari bhajana na bhava taria yaha siddhānta apela || 122(ka) ||

masakahi karai bimrañci prabhu ajahi masaka te hīna |
asa bicāri taji saṁsaya rāmahi bhajahim prabīna || 122(kha) ||

śloka- vinicśritam vadāmi te na anyathā vacāmsi me |
harim narā bhajanti ye'tidustaram taranti te || 122(ga) ||

kaheumñ nātha hari carita anūpā | byāsa samāsa svamati anurupā ||
śruti siddhānta ihai uragārī | rāma bhajia saba kāja bisārī ||
prabhu raghupati taji seia kāhī | mohi se saṭha para mamatā jāhī ||
tumha bigyānarūpa nahim mohā | nātha kīnhi mo para ati chohā ||
pūchihuñ rāma kathā ati pāvani | suka sanakādi sambhu mana bhāvani ||
sata saṅgati durlabha saṁsārā | nimiṣa daṇḍa bhari ekau bārā ||
dekhu garuṣa nija hṛdayamñ bicārī | maim raghubīra bhajana adhikārī ||
sakunādhama saba bhāñti apāvana | prabhu mohi kīnha bidita jaga pāvana ||

do. āju dhanya maim dhanya ati jadyapi saba bidhi hīna |
nija jana jāni rāma mohi santa samāgama dīna || 123(ka) ||

nātha jathāmati bhāṣeumñ rākheumñ nahim kachu goi |
carita sindhu raghunāyaka thāha ki pāvai koi || 123 ||

sumiri rāma ke guna gana nānā | puni puni haraṣa bhusuṇḍi sujānā ||

mahimā nigama neti kari gāī | atulita bala pratāpa prabhutāī ||
siva aja pūjya carana raghurāī | mo para kṛpā parama mṛdulāī ||
asa subhāu kahum̃ sunaum̃ na dekhauṃ | kehi khagesa raghupati sama lekhaum̃
||
sādhaka siddha bimukta udāsī | kabi kobida kṛtagya sannyāsī ||
jogī sūra sutāpasa gyānī | dharmā nirata paṇḍita bigyānī ||
tarahim̃ na binu seem̃ mama svāmī | rāma namāmi namāmi namāmī ||
sarana gaem̃ mo se agha rāsī | hohim̃ suddha namāmi abināsī ||

do. jāsu nāma bhava bheṣaja harana ghora traya sūla |
so kṛpālu mohi to para sadā rahau anukūla || 124(ka) ||

sunī bhusuṇḍī ke bacana subha dekhi rāma pada neha |
boleu prema sahita girā garuṛa bigata sandeha || 124(kha) ||

mai kṛtkṛtya bhayaum̃ tava bānī | sunī raghubīra bhagati rasa sānī ||
rāma carana nūtana rati bhai | māyā janita bipati saba gāī ||
moha jaladhi bohita tumha bhae | mo kahaṃ nātha bibidha sukha dae ||
mo pahim̃ hoi na prati upakārā | bandaum̃ tava pada bārahim̃ bārā ||
pūrana kāma rāma anurāgī | tumha sama tāta na kou baṛabhāgī ||
santa biṭapa saritā giri dharanī | para hita hetu sabanha kai karanī ||
santa hṛdaya navanīta samānā | kahā kabinha pari kahai na jānā ||
nija paritāpa dravai navanītā | para dukha dravahim̃ santa supunītā ||
jīvana janma suphala mama bhayaū | tava prasāda saṃsaya saba gayaū ||
jānehu sadā mohi nija kiṅkara | puni puni umā kahai bihaṅgabara ||

do. tāsū carana siru nāī kari prema sahita matidhīra |
gayau garuṛa baikuṅṭha taba hṛdayaṃ rākhi raghubīra || 125(ka) ||

girijā santa samāgama sama na lābha kachu āna |
binu hari kṛpā na hoi so gāvahim̃ beda purāna || 125(kha) ||

kaheum̃ parama punīta itihāsā | sunata śravana chūṭahim̃ bhava pāsā ||
pranata kalpataru karunā puñjā | upajai prīti rāma pada kañjā ||
mana krama bacana janita agha jāī | sunahim̃ je kathā śravana mana lāī ||
tīrthāṭana sādhanā samudāī | joga birāga gyāna nipunāī ||
nānā karma dharmā brata dānā | sañjama dama japa tapa makha nānā ||

bhūta dayā dvija gura sevakāi | bidyā binaya bibeka baṛāi ||
jahaṁ lagi sādhana beda bakhāni | saba kara phala hari bhagati bhavāni ||
so raghunātha bhagati śruti gāi | rāma kṛpāṁ kāhūṁ eka pāi ||

do. muni durlabha hari bhagati nara pāvahiṁ binahiṁ prayāsa |
je yaha kathā nirantara sunahiṁ māni bisvāsa || 126 ||

soi sarbagya gunī soi gyātā | soi mahi maṇḍita paṇḍita dātā ||
dharma parāyana soi kula trātā | rāma carana jā kara mana rātā ||
nīti nipuna soi parama sayānā | śruti siddhānta nīka tehiṁ jānā ||
soi kabi kobida soi ranadhīrā | jo chala chāṛi bhajai raghubīrā ||
dhanya desa so jahaṁ surasarī | dhanya nāri patibrata anusarī ||
dhanya so bhūpu nīti jo karaī | dhanya so dvija nija dharma na ṭaraī ||
so dhana dhanya prathama gati jākī | dhanya punya rata mati soi pākī ||
dhanya gharī soi jaba satasaṅgā | dhanya janma dvija bhagati abhaṅgā ||

do. so kula dhanya umā sunu jagata pūjya supunīta |
śrīraghubīra parāyana jehiṁ nara upaja binīta || 127 ||

mati anurūpa kathā maim bhāṣī | jadyapi prathama gupta kari rākhī ||
tava mana prīti dekhi adhikāi | taba maim raghupati kathā sunāi ||
yaha na kahia saṭhahī haṭhasīlahi | jo mana lāi na suna hari līlahi ||
kahia na lobhihi krodhahi kāmīhi | jo na bhajai sacarācara svāmīhi ||
dvija drohihi na sunāia kabahūṁ | surapati sarisa hoi nṛpa jabahūṁ ||
rāma kathā ke tei adhikārī | jinha keṁ satasaṅgati ati pyārī ||
gura pada prīti nīti rata jeī | dvija sevaka adhikārī teī ||
tā kahaṁ yaha biseṣa sukhadāi | jāhi prānapriya śrīraghurāi ||

do. rāma carana rati jo caha athavā pada nirbāna |
bhāva sahita so yaha kathā karau śravana puṭa pāna || 128 ||

rāma kathā girijā maim baranī | kali mala samani manomala haranī ||
saṁsṛti roga saḷivana mūrī | rāma kathā gāvahiṁ śruti sūrī ||
ehi mahaṁ rucira sapta sopānā | raghupati bhagati kera panthānā ||
ati hari kṛpā jāhi para hoī | pāuṁ dei ehiṁ māraga soī ||
mana kāmanā siddhi nara pāvā | je yaha kathā kapaṭa taji gāvā ||
kahahiṁ sunahim anumodana karahiṁ | te gopada iva bhavanidhi tarahiṁ ||

suni saba kathā hṛdayaṁ ati bhāi | girijā bolī girā suhāi ||
nātha kṛpāṁ mama gata sandehā | rāma carana upajeu nava nehā ||

do. mairiṁ kṛtakṛtya bhairuṁ aba tava prasāda bisvesa |
upajī rāma bhagati dṛṣṭha bīte sakala kalesa || 129 ||

yaha subha sambhu umā sambādā | sukha sampādana samana biṣādā ||
bhava bhañjana gañjana sandehā | jana rañjana sajjana priya ehā ||
rāma upāsaka je jaga māhīṁ | ehi sama priya tinha ke kachu nāhīṁ ||
raghupati kṛpāṁ jathāmati gāvā | mairiṁ yaha pāvana carita suhāvā ||
ehiṁ kalikāla na sādhana dūjā | joga jagya japa tapa brata pūjā ||
rāmahi sumiria gāia rāmahi | santata sunia rāma guna grāmahi ||
jāsu patita pāvana baṛa bānā | gāvahiṁ kabi śruti santa purānā ||
tāhi bhajahi mana taji kuṭilāi | rāma bhajerṁ gati kehiṁ nahīṁ pāi ||

cham. pāi na kehiṁ gati patita pāvana rāma bhaji sunu saṭha manā |
ganikā ajāmila byādha gīdha gajādi khala tāre ghanā ||
ābhīra jamana kirāta khasa svapacādi ati agharūpa je |
kahi nāma bāraka tepi pāvana hohiṁ rāma namāmi te || 1 ||

raghubaṁsa bhūṣana carita yaha nara kahahiṁ sunahiṁ je gāvahiṁ |
kali mala manomala dhoi binu śrama rāma dhāma sidhāvahiṁ ||
sata pañca caupāiṁ manohara jāni jo nara ura dharai |
dārūna abidyā pañca janita bikāra śrīraghubara harai || 2 ||

sundara sujāna kṛpā nidhāna anātha para kara prīti jo |
so eka rāma akāma hita nirbānaprada sama āna ko ||
jākī kṛpā lavalesa te matimanda tulasīdāsahūṁ |
pāyo parama bisrāmu rāma samāna prabhu nāhīṁ kahūṁ || 3 ||

do. mo sama dīna na dīna hita tumha samāna raghubīra |
asa bicāri raghubaṁsa mani harahu biṣama bhava bhīra || 130(ka) ||

kāmihi nāri piāri jimi lobhahi priya jimi dāma |
timi raghunātha nirantara priya lāgahu mohi rāma || 130(kha) ||

śloka-yatpūrva prabhuṇā kṛtaṁ sukavinā śrīśambhunā durgamaṁ

śrīmadrāmapadābjabhaktimānīsam prāptyai tu rāmāyaṇam |
matvā tadraghunāthamanirataṁ svāntastamaḥśāntaye
bhāṣābaddhamidaṁ cakāra tulasīdāsastathā mānasam || 1 ||

puṇyam pāpaharam sadā śivakaram vijñānabhaktipradam
māyāmohamalāpaham suvimalam premāmbupūram śubham |
śrīmadrāmacaritamānasamidaṁ bhaktyāvagāhanti ye
te saṁsārapataṅgaghorakiraṇairdahyanti no mānavāḥ || 2 ||

māsapārāyaṇa tīsavāṁ viśrāma
navānḥapārāyaṇa navāṁ viśrāma

-----

iti śrīmadrāmacaritamānase sakalakalikaluṣavidhvāṁsane
saptamaḥ sopānaḥ samāptaḥ |
(uttarakāṇḍa samāpta)